

ASIOIMISTULKKINA MONIKULTTUURISESSA PERUSOPETUKSESSA

Opas asioimistulkkauksesta oppilaitoksessa

Maj-Ida Kinnunen

Opinnäytetyö, syksy 2015

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Asioimistulkkauksen koulutus

Tulkki (AMK)

TIIVISTELMÄ

Kinnunen, Maj-Ida. Tulkkina monikulttuurisessa opetuksessa. Opas asioimistulkeille oppilaitoksessa. Helsinki, syksy 2015, 78 s., 2 liitettä. Diakonia-ammattikorkeakoulu, Diak Etelä Helsinki, Asioimistulkkauksen suuntautumisvaihtoehto, tulkki (AMK).

Tämän kehittämistyön tarkoituksena oli tuottaa asioimistulkeille opas Vantaan aikuisopiston monikulttuurisesta perusopetuksesta. Kehittämistyön kontekstina toimi Vantaan aikuisopiston monikulttuurinen perusopetus. Tarkoituksena oli selvittää, millaisissa tilanteissa tarvitaan opistossa asioimistulkkausta sekä tuoda konkreettisesti esille asioimistulkkaukseen perustuvaa sanastoa ja termejä helpottamaan tulkin valmistautumista toimeksiantoon.

Työn teoreettinen viitekehys muodostui maahanmuuttajuuden, nuoruuden sekä kotoutumisen käsitteiden tarkastelusta kulttuurikäsitettä sivuten. Ammattitaitoinen ja tarkka tulkkaus on opiskelijan kannalta oleellista oikeudenmukaisen lopputulokseen pääsemiseksi.

Opinnäytetyössä keskityttiin nuorten monikulttuuriseen opetukseen. Tavoitteena on tehdä monikulttuurinen opetus tutuksi asioimistulkeille sekä tulkin tilaajille. Nuoren maahanmuuttajan kanssa työskentelevällä koulun henkilökunnalla ei ole aina mahdollista saada tarpeellisia tietoja ilman yhteistä kieltä. Oppilaaksiottoa tai opetussuunnitelman tekoa ei ole mahdollista suorittaa ilman tulkkausta, vanhempainilloista tai oppilashuoltoryhmistä puhumattakaan. Asioimistulkin rooli onkin merkittävä monikulttuurisen opetuksen toiminnassa, jossa heitä tarvitaan jatkuvasti.

Tässä kehittämisraportissa kerrotaan monikulttuurisen opetuksen eri vuositason ryhmistä ja mitä ne pitävät sisällään. Opetuksen lisäksi opistossa toimii moniammatillinen oppilashuoltoryhmä nuoren maahanmuuttajan tukena. Tarkoituksena on, että monikulttuurisessa opetuksessa tulkaava asioimistulkki pysyisi ymmärtämään tulkaamaansa asian sisältöä sekä menettelyn etenemistä.

Opinnäytteen lopussa on kootusti monikulttuurisessa opetuksessa sekä oppilashuoltoryhmissä esiintyvää terminologiaa sekä sisältöjä tilanteista, joissa tulkkia tarvitaan. Asioimistulkki voi tulkkaukseen valmistautuessaan käyttää tätä opasta sanastoineen apunaan ja miettiä vastineita tulkattavalla kielellä.

Asiasanat: asioimistulkki, tulkkaukseen valmistautuminen, monikulttuurinen perusopetus, opas tulkeille, kehittämisraportti

ABSTRACT

Kinnunen, Maj-Ida.

Interpreter in multicultural education. Guide for community interpreter.

78 p, Language Finnish. Helsinki, December 2015.

Degree Programme in Community Interpreting. Degree title: Interpreter.

The aim of the thesis was to create an information package of multicultural education for community interpreters. The background of the thesis was the multicultural education in Vantaa Adult Education Centre. The aim was to find out in what kind of situations there is a need for community interpreters, as well as to compile the vocabulary and terminology that are based on community interpreting to facilitate the preparation of the interpretation.

The theoretical framework consisted of the descriptions of immigracy, youth and a review of concepts of integration noticing the culture. From the point of view of the students it is essential to understand and be understood correctly by professional and accurate interpretation.

The thesis focused on the multicultural education of young people. The aim was to make cross-cultural teaching familiar to any community interpreter. It is not always possible for the school staff working with a young immigrant to obtain necessary information without any shared language. Interpretation is needed in pupil enrollment and for preparing the curriculum, not to mention parents' evenings and student welfare groups. The role of a community interpreter is significant in the operation of multicultural education, where they are needed more and more.

This report describes different year levels of the multicultural education, and what is included in them. In addition, support for the young immigrant is provided by a multidisciplinary student welfare group. The intention is that the community interpreters in the multicultural education would be able to figure out the content and the procedure of the interpreted situations and events.

The thesis also includes the terminology related to multi-cultural education, student welfare groups as well as the situations requiring an interpreter. The community interpreter can use the vocabulary when preparing for an interpreting assignment.

Keywords: a community interpreter, interpreting preparation, a multi-cultural primary education

كينونن، ماجدة.

مترجم في التعليم المتعدد الثقافات. دليل للمترجم المجتمع.

٧٨ صفحة. اللغة الفنلندية. هلسنكي، ديسمبر ٢٠١٥.

جامعة دياكونيا للعلوم التطبيقية. الترجمة.

إن الهدف من هذا التقرير هو إعداد المعلومات للمترجمين و معرفة الحالات التي تحتاج إلى الترجمة الشفوية في معهد تعليم تعدد الثقافات للكبار وللشباب. إن من أهداف هذا التقرير أيضاً تقديم المفردات والمصطلحات التي تستخدم أثناء الترجمة الشفوية، بحيث أن المترجم يمكن إعداد الكلمات قبل الترجمة.

يعتمد الإطار النظري لتقرير هذا على فحص ومراجعة مفاهيم التكامل المعنية بالثقافة وهجرة الشباب وتوطين المهاجرين في فنلندا. إذا أخذنا الطالب بنظر الاعتبار فإن من الضروري الحصول على ترجمة دقيقة و مهنية لتحقيق نتيجة عادلة.

في هذا التقرير ركزت على التعليم الأساسي للشباب المهاجرين. كان هدفي تعريف المترجمين على معهد التعليم متعدد الثقافات إذ لا يمكن لموظف المعهد على الحصول المعلومات اللازمة دون لغة مشتركة.

مثلاً تسجيل التلميذ، أو إجراءات المناهج الدراسية كوضع خطة تعليمية للطالب أو اجتماع الآباء أو مواعيد رعاية الطلاب غير ممكنة دون الترجمة. لذلك فدور المترجم رئيسي في المعهد حيث تكون هناك حاجة مستمرة إليه.

في نهاية التقرير قمت بجمع المصطلحات المستخدمة في المعهد و في مجموعة رعاية الطلاب في حالات الحاجة إلى مترجم. هذا يساعد المترجم في الاستعداد للترجمة وتحضير المفردات المناسبة و اللازمة لذلك.

كلمات البحث: مترجم المجتمع، وإعداد تفسير، فانتا مركز تعليم الكبار، والتعليم

الابتدائي متعدد الثقافات

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	7
2 MONIKULTTUURINEN PERUSOPETUS.....	8
2.1 Oppilashuolto.....	8
2.2 Valmistava opetus.....	9
2.3 Vuositasokurssit.....	11
3 ASIOIMISTULKIN TYÖ.....	11
3.1 Asioimistulkin työn kuvaus.....	11
3.2 Tulkkaukseen valmistautuminen	12
3.3 Tulkkina monikulttuurisessa perusopetuksessa.....	13
4 NUORUUDESTA KEHITYSVAIHEENA.....	17
4.1 Nuoruus.....	18
4.2 Kotoutuminen.....	19
5 MAAHANMUUTTAJUUDESTA SUOMESSA.....	21
5.1 Maahanmuuttajien määrä Suomessa.....	22
5.2 Maahanmuuttajat ikäryhmittäin.....	28
5.3 Maahanmuuton perusteet.....	29
5.4 Maahanmuuttajaperheet.....	32
5.5 Nuoret maahanmuuttajat monikulttuurisessa perusopetuksessa..	32
5.6 Maahanmuutto ja kotoutumisen ongelmat.....	33

6 KEHITTÄMISHANKE.....	36
6.1 Kehittämishankkeen tarkoitus ja tavoitteet.....	36
6.2 Prosessin aloitus.....	36
6.3 Kehittämishankkeen aikataulu ja prosessi.....	37

7 POHDINTA.....	39
-----------------	----

LÄHTEET.....	41
--------------	----

LIITE 1: Työhönopastus asioimistulkeille

LIITE 2: Suomi – arabia sanasto

1 JOHDANTO

Työskentelen Vantaan aikuisopiston nuorten maahanmuuttajien parissa. Keski-tyn lopputyössäni nuoriin maahanmuuttajiin ja heidän parissaan työskentelyn. Opistossa opiskelee vuosittain noin 75 nuorta. He ovat 17–24-vuotiaita maa-hanmuuttajanuoria eri kulttuuri- ja koulutaustoista. Yhteisenä tekijänä heillä on olematon tai heikko suomen kieli. Nuorten valmistavan luokan tavoitteena on edistää kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan ja ohjata nuorta oikealle jatkokoulutustielle. Valmistavan luokan aikana opiskelijan tulisi saavuttaa riittävä suomen kielen taito ja oppia ainekohtaisia sanoja ja käsitteitä siirtyäkseen opiskelemaan perusopetuksen luokkiin tavoittelemaan suomalaista peruskoulun päättötodistusta. Valmistavalla luokalla voi opiskella yhden lukuvuoden. Tämä on suuri haaste opettajalle ja henkisesti rankkaa työtä oppilaalle. Asioimistulkin rooli onkin merkittävä monikulttuurisen opetuksen toiminnassa, jossa heitä tarvitaan yhä enemmän. Opinnäytetyössäni on kaksi osaa, tietoperusosa, jossa esitelen keskeisiä käsitteitä ja ilmiöitä ja tuoteosa, jossa olen kehittänyt oppaan sekä siihen liittyvän sanaston asioimistulkeille.

Moni meistä on kuullut sanan tulkkaus, mutta asioimistulkkaus on monelle vieraampi käsite. Asioimistulkausta käytetään yleensä viranomaisen ja maahanmuuttajan päivittäisessä arkielämässä silloin kun ei löydy puhujien välille yhteistä kieltä.

Ketä tahansa ei voida kutsua asioimistulkiksi, joka tulkkaa maahanmuuttajalle, vaan asioimistulkin on oltava koulutettu henkilö, joka on viestinnän ammattilainen. Näillä henkilöillä on yleensä huomattavasti paremmat viestintätaidot kuin ei-ammattilaisilla kieltenpuhujilla. Asioimistulkkaus maahanmuuttajille on tärkeää, sillä tulkkaus luo henkilöille tasavertaisen mahdollisuuden nauttia oikeuksistaan ja huolehtia velvollisuuksistaan. Ammattitaitoinen asioimistulkki ei välitä vain viestejä, vaan myös puhujan ajatuksia ja viestin sanomaa. Hän mahdollistaa vuorovaikutuksen kahden eri kieltä puhuvan henkilön välillä erilaisissa asiointitilanteissa. Asioimistulkki vain tulkkaa, eikä siis ole asioimassa asiakkaan puolesta.

Koska olen itse toiminut opistossa sekä ohjaajan että tulkin tehtävissä useamman vuoden ajan, olen pannut merkille, että olisi tarve tällaiselle oppaalle, joka on tämän opinnäytetyöni tulos. Lisäksi tulkit hyötyvät myös opinnäytetyöni teoriaosuudesta, sillä siinä on yleistietoa opistosta, maahanmuuttajuudesta, kotoutumisesta, vuositaryhmistä ym. tietoa, josta tulkin tulee tietää tullessaan opistolle tulkkamaan.

2 MONIKULTTUURINEN PERUSOPETUS

Vantaan aikuisopisto tarjoaa poiketen muista aikuisopistoista aikuisten kotoutumiskoulutusten lisäksi nuorille maahanmuuttajille perusopetusta ja siihen valmistavaa koulutusta. Monikulttuurisuuden edistäminen on erityisesti esillä joka-päiväisessä arjessa ja onkin eräs aikuisopiston toimintaa ohjaavista arvoista. (Vantaan aikuisopisto 2010:4).

Monikulttuurinen perusopetus on Vantaan kaupungin sivistystoimen alla toteutettavaa nuoriso- ja aikuisopetusta. Opiskelijoiksi tulevat ovat eräänlaisia väliin-putoja, jotka ovat ohittaneet oppivelvollisuusiän. Jokaisella on kuitenkin oppivelvollisuus, ja siksi heille pitääkin tarjota mahdollisuutta suorittaa perusopetuksen oppimäärä. Tällä hetkellä kunnat itse päättävät, miten he järjestävät oppivelvollisuusiän ohittaneiden perusopetuksen (Repo 2014.)

2.1 Oppilashuolto

Perusopetusta on järjestetty Vantaan aikuisopistossa vuodesta 2006, jolloin alusta alkaen nähtiin tärkeänä opiskelijoiden tukeminen oppilashuollon avulla. Opiskelijat saavat tukea ja neuvoa opiskeluunsa oman opettajan lisäksi opinto-neuvojalta ja muulta henkilökunnalta. Säännölliset tapaamiset alkoivat aikuisopistossa vuonna 2006 rehtorin johdolla. Oppilashuoltoryhmän muodostavat rehtori, opintoneuvoja, konsultoiva erityisopettaja, kouluterveydenhoitaja ja koulukuraattori. Ryhmä kokoontuu säännöllisesti ja käsittelee yksittäisten opiskelijoiden asioita. (Repo 2014.)

Tulkit ovat olleet mukana toiminnan alusta lähtien. Opiston opiskelijat tulevat eri kielitaustoista, ja kielet vaihtelevat vuosittain. Lukuvuonna 2014–2015 oli opiskelijoita mm. seuraavista kieliryhmistä: albania, arabia, azeri, badini, bengali, bosnia, burma, dari, englantia, espanja, farsi, hindi, kosovo, kurdi, mandariinikiina, punjabi, filipino, somali, tamili, thai, turkki, ukraina, urdu, venäjä, vietnam ja viro.

Oppilashuollosta on säädetty eri laeissa. Olen koonnut keskeiset sisällöt niistä alle.

Oppilashuollon perustehtävänä on edistää oppilaiden hyvinvointia koulussa (ennaltaehkäisevä työ) sekä auttaa oppilaita, opettajia ja muuta kouluyhteisöä ongelmatilanteissa. Oppilashuollossa pyritään tunnistamaan, ehkäisemään ja lieventämään kasvun ja oppimisen esteitä mahdollisimman varhain. Varsinkin mielenterveyden turvaamiseen pitää kiinnittää erityistä huomiota. ehkäisevä lastensuojelu ja terveyden edistämiseen kuuluvat vuosittaiset terveystarkastukset sekä tarpeenmukainen terveysneuvonta tukevat ongelmien ennaltaehkäisyä, niiden varhaista tunnistamista ja tukitoimiin ryhtymistä. Kokonaisvaltainen hyvinvoinnin seuranta mahdollistaa tuen varhaisessa vaiheessa, yhteis-työssä huoltajan kanssa. Oppilashuoltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen oppilaaseen ja huoltajaan sekä näiden osallisuuden tukeminen. Oppilaan ja huoltajan on oltava tietoisia koulun oppilashuoltotyöstä ja heidän näkemyksiään pitää kuunnella. Huoltajalla on oikeus tietää, miten oppilasta koskevat oppilashuollollinen asia etenee. (Perusopetuslaki 477/2003 ja 642/2010 kansanterveyslaki 626/2007, Lastensuojelulaki 9 §.)

2.2 Valmistava opetus

Nuoren aloittaessa opiskelun monikulttuurisessa opetuksessa painottuvat oppilaan kielitaito ja aikaisemmat opinnot nuoren kotimaassa. Valmistavalle luokalle sijoitetaan yleensä juuri maahan tulleet nuoret, joilla ei ole laisinkaan suomen kielen taitoa. Lukuvuoden aikana nuorille opetetaan suomen kielen lisäksi kulttuuria sekä biologian, yhteiskuntaopin, maantiedon ja historian ainekohtaisia sanastoja ja käsitteitä. Opiskelua tuetaan lähiympäristöön ja pääkaupunkiseudun kulttuuriin tutustumisella, joka osaltaan myös edistää nuoren kotoutumista. Opiskelijan siirtyessä vuositaskursseille valmistavan luokan jälkeen, häntä tue-

taan erilaisin tukitoimin kuten mm. antamalla lisättyä S2-opetusta ja tarvittaessa tukiopetusta nuoren omalla äidinkielellä tulkin välityksellä.

Valmistavassa opetuksessa luodaan pohja suomen kielen taidolle. Lukuvuoden aikana on tarkoitus saada nuorelle kielelliset, tiedolliset ja sosiaaliset valmiudet perus- tai jatko-opintoihin. Kuitenkin on muistettava, että painopiste on suomen kielen opetuksessa ja kaikissa oppiaineissa valmistavalla luokalla on kyse kielen opettamisesta. Valmistavan opetuksen tavoitteena on myös tukea nuoren tasapainoista kehitystä sekä kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan (Nissilä, Martin, Vaarala & Kuukka 2006, 16).

Opettajan työ valmistavalla luokalla on melko haastavaa opetuksen eriyttämisen, parhaiden opetusmenetelmien löytämisen ja sanaston sisällön opettamisen vuoksi. Opetuksen tavoitteiden saavuttaminen vaatii hyvää suunnittelua, joustavia ratkaisuja ja ennen kaikkea aikaa. Ryhmät ovat hyvin heterogeenisiä ja oppilaita erottaa toisistaan se, että he ovat eri-ikäisiä sekä ovat tulleet Suomeen eri syistä. Lisäksi heillä on erilainen kieli- ja kulttuuritausta, uskonto ja kouluhistoria. Myös he ovat eri kehitysvaiheissa (Ikonen 2006, 60).

Vantaan aikuisopiston valmistavalla luokalla saattaa samanaikaisesti opiskella jo omassa kotimaassaan yläkoulun suorittaneita tai luku- ja kirjoitustaidottomia oppilaita. Opiskelijaryhmät ovat monikielisiä ja monikulttuurisia. Näistä syistä yhdessä opiskeleminen ei aina onnistu ja siksi oppitunnit ovat välillä melko haastavia. Opettajan on kiinnitettävä huomiota oppimateriaalin selkeyteen ja helppolukuisuuteen, jota voi tarvittaessa opiskella myös itsenäisesti. Koska oppimateriaalin tarjonta maahanmuuttajille ei ole kovinkaan laaja, opetuksen ohella opettaja muokkaa ja selkokielistää opetusmateriaalia oppitunneille. Opetus on siis hyvin yksilöllistä jokaiselle opiskelijalle ja jokaiselle nuorelle laaditaan oma henkilökohtainen opetussuunnitelma.

Vantaan monikulttuurisessa opetuksessa on tällä hetkellä kaksi valmistavan opetuksen ryhmää. Yksi ryhmä on nuorille, joilla ei ole koulutaustaa omasta maastaan tai koulutausta on heikko. Toinen ryhmä on niille nuorille, jotka ovat käyneet koulua omassa kotimaassaan. Valmistavissa ryhmissä on keskimäärin

10–15 opiskelijaa. He ovat iältään 17-19 -vuotiaita. Valmistavan opiskelijat ovat monista eri maista, mutta suurin osa tulee kuitenkin Venäjältä, Virosta ja Somaliasta. Opiskelijoita otetaan monikulttuuriseen opetukseen kaikista kieliryhmistä, huolimatta siitä onko tulkkeja saatavissa Suomessa tai ei. Tulkkeja on saatavilla kuitenkin jo lähes kaikista kieliryhmistä.

2.3 Vuositasokurssit

Aikuisopiston monikulttuurisessa perusopetuksessa opiskelee oppivelvollisuusikä ohittaneita maahanmuuttajia, joilta kuitenkin puuttuu peruskoulun päättötodistus tai jatko-opintoja varten vaadittavaa suomen kielen taitoa. Monikulttuurisessa opetuksessa nuoret opiskelevat peruskoulun oppisisältöjä. He ovat iältään 17–24-vuotiaita. Opinnot koostuvat kolmesta vuosikurssista, joiden aikana on tarkoitus suorittaa luokkien 7.–9. oppisisältöjä. Suomen kielen lisäksi opiskelija harjoittelee opiskelutaitoja ja peruskoulun oppiaineiden sanastoa ja käsitteitä. Tällä hetkellä opiskelijoita opiskelee opistolla 75; suurin osa iältään 17–20-vuotiaita. Suurimmalla osalla on koulutaustaa joko pari vuotta tai oppivelvollisuus kokonaan suoritettuna lähtömaassaan aloittaessaan aikuisopiston monikulttuurisessa perusopetuksessa. Lisäksi joka vuosi on joukossa muutama kokonaan luku- ja kirjoitustaidoton opiskelija. (Repo 2014.)

3 ASIOMISTULKIN TYÖ

3.1 Asioimistulkin työn kuvaus

Kansainvälisten sopimusten ja kansallisten säädösten perusteella jokaisella on oikeus käyttää omaa äidinkieltä tilanteissa, jossa se nähdään tarpeelliseksi. Suomeen muutti 1990-luvun alussa tavallista enemmän maahanmuuttajia erityisesti niiltä alueilta, joiden kielillä ei tarjottu opetusta suomalaisessa koulujärjestelmässä. Tilanteen muuttuessa ryhdyttiin kehittämään asioimistulkkausta entistä enemmän. Perustettiin kunnallinen tulkkikeskusjärjestelmä ja tarjottiin tulkeille mahdollisuus suorittaa asioimistulkin ammattitutkinto, jotta saataisiin maahanmuuttajille sekä viranomaisille korkeatasoista tulkkipalvelua. Näitä ammattitut-

kintoja on Suomessa järjestetty vuodesta 1998. Diakonia ammattikorkeakoulussa alkoi Suomen ensimmäinen amk-tasoinen asioimistulkkipäätös koulutus vuonna 2011.

Kun henkilöillä ei ole kieltä, tarvitaan yleensä tulkkia. Tulkki saa henkilöt ymmärtämään toisiaan kieli- ja kulttuurimuurista huolimatta. Tällöin luodaan tasa-arvo tulkattavien välillä ja he voivat ilmaista itseään yhtä rikkaasti kuin omalla äidinkiellään. Monikulttuurisessa yhteiskunnassamme voidaan tulkkauksen avulla tarjota mahdollisuus huolehtia oikeuksistaan. Myös Suomen viranomaiset hyötyvät ammattitaitoisesta tulkkauksesta, sillä he voivat aina päätyä oikeudenmukaisiin ratkaisuihin, vaikka he eivät tunne riittävästi asiakkaan kulttuuritaustaa eivätkä osaa hänen kieltään. Yksilön kannalta saattavat jotkut asiat olla elintärkeitä, ja siksi tulkkaus tulisi aina olla ammattitaitoista ja oikeudenmukaista. (Leinonen 2004, 297).

Tyypillinen asioimistulkkaus tapahtuu maahanmuuttajan ja suomalaisen viranomaisen välillä. Asioimistulkkausta tarvitaan tavallisessa arkielämässä, esimerkiksi koulujen oppilaaksiotoissa tai vanhempainilloissa, opiskelijahuollon palaverissa, koulujen terveys- ja lääkärintarkastuksissa, vanhempain tapaamisissa ym. Usein asioimistulkki työskentelee tilanteissa, joilla on ratkaisevia vaikutuksia ihmisen elämän kannalta, kuten esimerkiksi turvapaikkahaastattelussa tai psykiatrisessa hoidossa. Pääsääntöisesti asioimistilanteissa on yksi tulkki, jolla on kaksi aktiivista työkieltä. Hänen roolinsa on puhtaasti viestinnällinen eikä hän asioi kenenkään puolesta, vaan ainoastaan tulkkaa käydyt puheenvuorot, eikä tuo esille omia näkemyksiään eikä mielipiteitään. (Hietanen 2004, 288).

3.2 Tulkkaukseen valmistautuminen

Tulkin saadessaan tulkkaustoimeksiannon tulee hänen selvittää mahdollisimman tarkasti, onko hän tehtävään esteellinen. Tämä tarkoittaa sitä, että jos tulkilla on sukulaisuus-, tunne tai riippuvaisuussuhdetta jompaankumpaan osapuoleen tai jos tulkki tuntee olevansa osallinen käsiteltävään asiaan tai aiemmin osallistunut sen käsittelyyn, tulee hänen kieltäytyä toimeksiannosta. Tulkki ei myöskään ota toimeksiantoa, jos hänellä ei ole siihen riittävää pätevyyttä. Tulkin

tulee selvittää ennen toimeksiantoa toimeksiannon vaativuus, jotta hän saisi mahdollisimman tarkan kuvan omien taitojen riittävyydestä. Tulkin tulee siis valmistautua tehtäväänsä ajoissa ja huolellisesti. Hänen on perehdyttävä toimeksiannon sanastoon, terminologiaan ja fraselologiaan, jotta tulkkaus onnistuisi mahdollisimman tarkasti. Tulkin on ymmärrettävä tilanteessa vallitsevat roolit ja hierarkiat ja valitsemaan työskentelytilanteeseen paras soveltuva työtapo. Kaikki nämä asiat on esitettyä Asioimistulkin ammattisäännöstössä (Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto 2015).

3.3 Tulkkina monikulttuurisessa perusopetuksessa

Tulkatessaan tulkki tulkkaa kattavasti eikä jätä mitään pois tai lisää omia näkemyksiään ja mielipiteitään. Hänen ei siis tule lisätä tulkkaukseen mitään asiaan kuulumatonta. Kielellisten viestien välittämisen lisäksi tulkin tulee välittää myös kulttuurisidonnaiset ei-kielelliset viestit mahdollisimman tarkasti ja kattavasti, jolloin viestin tulisi pysyä sisällöllisesti mahdollisimman muuttumattomana. Kuitenkaan tulkki ei saa selittää oma-aloitteisesti asiasisältöjä kummallekaan osapuolelle. Tulkki ei anna omien tunteidensa, asenteidensa eikä mielipiteidensä vaikuttaa työnsä laatuun. Luotettavan tulkin on oltava puolueeton ja riippumaton. Jos tulkkauksen aikana ilmenee asioita, jotka ovat vastoin tulkin etiikkaa ja moraalialia, tulkki ei saa näyttää sitä sananvalinnoillaan, ilmeillään tai eleillään. Jos tulkki tietää etukäteen, ettei hän pysty olemaan puolueeton, tulee hänen kieltäytyä toimeksiannosta. Nämä asiat mainitaan Asioimistulkin ammattisäännöstössä. (Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto 2015).

Tulkki ei saa antaa tulkkauksen aikana, ennen tulkkausta tai sen jälkeen neuvoja tai ohjeita siitä, miten asia tulee hoitaa. Hän ei toimi tulkattavan asiamiehenä tai avustajana. Hän on velvollinen hoitamaan ainoastaan tulkkaustehtävät, eikä tulkkaa viestiä odotusten mukaisesti. Kirjallisista tulkkaukseen liittyvistä käännöstoista on aina sovittava etukäteen. Jos tulkkauksen aikana ilmenee seikkoja, jotka vaikeuttavat oleellisesti tulkkausta, tulee tulkin ilmoittaa näistä välittömästi. Tällaisia seikkoja ovat mm. tulkin hallitsemasta kielimuodosta poikkeava murre tai esim. kuulemista ja ymmärtämistä haittaava häiriö kuten huono tekniikka äänentoisto tai muu kuulemista haittaava häiriö kuten katumelu. Nämä asi-

at mainitaan Asioimistulkin ammattisäännöstössä (Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto 2015).

Tulkin rooli viestinnässä on erittäin vastuullista. Oppilaan asia on tulkattava toiselle kielelle tarkasti, oli sitten kyseessä oppilaaksiotto, terveystarkastus, henkilökohtaisen opintosuunnitelman tekeminen, kulttuuritulkkaukset koulun juhlatilanteissa tai opiskelijahuoltoryhmän asia, jotta aikuisopistolla voidaan päätyä oikeudenmukaisiin ratkaisuihin koskien oppilaan opiskelua ja sen edistymistä. Jos tulkki huomaa, että jompikumpi osapuoli on ymmärtänyt käsiteltävän asian väärin, on tulkin huomautettava siitä asianomaiselle. (Tulkkaus turvapaikkamenettelyssä, opas tulkeille 2009).

Tulkilla on vaitiolovelvollisuus. Tämä on selitettävä tulkattavalle niin, että hän ymmärtää, että tulkki ei saa puhua mistään tulkkauksen aikana esille tulleesta asiasta kenellekään. Tulkin on myös tulkattava kaikki keskustelut, joita on käyty tulkkauksen aikana. Myös ne asiat, jotka eivät varsinaisesti kuulu tulkattavaan asiaan, on tulkattava. (Tulkkaus turvapaikkamenettelyssä, opas tulkeille 2009).

Tulkin tilaa paikalle Vantaan aikuisopistossa opintosihteeri, eikä asiakas itse. Tulkin on muistettava oma ulkopuolinen asemansa tulkkauksessa. Hän ei keskustele asiakkaan asioista viranomaisen kanssa, eikä kommentoi, vaikka asiakas olisikin hänelle ennestään tuttu. Viranomaisen on taas muistettava, että hän ei voi pyytää tulkkia tekemään viranomaiselle kuuluvia töitä, kuten kysymysten esittäminen viranomaisen puolesta tai muitakaan tehtäviä, jotka kuuluvat hänelle itselleen. Tulkin tehtävä on ainoastaan välittää viesti kielestä toiselle, toisin sanoen toimia ainoastaan tulkkina. (Tulkkaus turvapaikkamenettelyssä, opas tulkeille 2009).

Tulkausta tarvitaan yleensä Vantaan aikuisopiston monikulttuurisessa opetuksessa oppilaaksiotoissa, vanhempainilloissa, henkilökohtaisen opetussuunnitelman teossa, terveystarkastuksissa, ym. oppilasta koskevista asioista. Joskus tulkki on käytettävissä koe- tai opiskelutilanteissa, joissa tarkoitus on selvittää oppilaan tiedot omalla äidinkielellä esim. opintojen hyväksilukua varten. Myös tukiopetuksessa on joskus tarvetta tulkeille.

Ensin opiskelijalle tulee tehdä alkukartoitus. Tähän tilaisuuteen tilataan aina asioimistulkki. Lisäksi alkukartoituksessa ovat mukana opintosihteeri, su2-opettaja sekä mahdollisesti nuoren tuleva opettaja. Tietysti nuori itse on myös paikalla, mutta nuoren lisäksi saattaa olla mukana hänen kaikki perheenjäsenensä, vaikka hän olisikin yli 18-vuotias. Eli tulkin tullessa alkukartoitukseen, saattaa olla häntä vastassa melkoinen joukko, joka on myös yksi niistä tulkkia hämmentävistä tekijöistä, sillä tulkkaustoimeksiannossa oli mainittuna asiakas eli tässä tapauksessa nuori ja aiheena opiston alkukartoitus.

Opiston alkukartoitustilanteet ovat erityisiä johtuen siitä, että tilanteessa ei käydä läpi ainoastaan nuoren henkilötietoja ja opiskeluhistoriaa, vaan saatetaankin puhua eri maiden poliittisesta tilanteesta, terveydentilasta, erityistarpeista, historiasta, kulttuurista ym. Tulkin olisi hyvä vaurautua tähän kaikkeen sekä myös siihen, että nämä tilaisuudet kestävät yleensä kauan, joten tulkin kannattaa pitää taukoja välillä ja varata vesipullo mukaan. Joskus nämä tilaisuudet saattavat olla henkisesti erittäin raskaita riippuen nuoren kokemuksista omasta maastaan. Tulkin olisi hyvä varautua myös tähän, sillä joskus tulkittavat asiat ovat hyvinkin raskaita ja painostavia henkisesti.

Muita esille tulevia asioita saattavat olla esim. kotoutumistuki, koulukuljetus, ruokailu, maahanmuuttajapsykologin tai/ja koulukuraattorin palvelut

Kun katsotaan, että nuori on kykenevä opiskelemaan opistossa. Tarjotaan hänelle opistosta opiskelupaikka. Se mille luokalle hänet ohjataan riippuu opiskelijan suomen kielen tasosta ja opiskeluhistoriasta. Nuori kutsutaan jälleen tapaamiseen, johon tarvitaan jälleen asioimistulkkia. Näissä tulkkaustilanteissa testataan yleensä oppilaan suomen kielen taso su2-opettajan avulla. Jos oppilaalla on mukana todistuksia tai mitä tahansa asiakirjoja omasta maastaan, tulee tulkin tarvittaessa osata tulkata asiakirjat primavistana eli tulkata tiedot suoraan paperilta viranomaiselle. Nämä kaikki edellä mainitsemani asiat auttavat tulkkia valmistautessa tulkkaustoimeksiantoon.

Tulkki tekee muistiinpanoja kuulemastaan tulkkausta varten ja ennen tulkkaustaukoja voi tulkki pyytää tarkennusta kuulemaansa asiaan. Vasta kun asia on selvä, voi tulkki tulkata. Tulkki tulkaa vain sen, minkä hän on itse ymmärtänyt, eikä selitä tulkattavalle asioita omatoimisesti. (Tulkkaus turvapaikkamenettelyssä, opas tulkeille 2009).

Tulkkaus ei aina suju. Syynä saattavat olla esimerkiksi murre-erot, jolloin tulkin on ilmoitettava asiasta heti. Jos tulkin ammattitaito ei riitä, hän ei saa ottaa toimeksiantoa vastaan. Muita samankaltaisia tilanteita saattaa esiintyä tulkin törmätessä vieraisiin käsitteisiin, ammattisanastoon tai toisen valtion koulujärjestelmään liittyvissä asioissa. Siksi onkin tärkeää, että tulkki valmistautuu tehtäväänsä ennen tulkkausta monikulttuurisessa opetuksessa sisällöllisesti että sanastollisesti. Esimerkiksi tulkin mennessä tulkaamaan henkilökohtaisen opintosuunnitelman tekoa on hänen käytävä läpi sanasto ja käsitteitä molemmilla kielillä etukäteen valmistautuessaan. Opiskeluasioissa - käytetään usein erikoissanastoa, jonka tunteminen on tärkeää, jotta viesti välittyy asiakkaalle oikein. Tulkin olisi hyvä saada tieto etukäteen siitä, minkä maan murrealueen kieltä käytetään toimeksiannossa. Tulkki voi pyytää mahdollisia tulkkaukseen liittyviä tietoja tai mahdollista erityissanastoa tulkkipalvelun tilaajalta ennen tulkkauksen alkua. (Tulkkaus turvapaikkamenettelyssä, opas tulkeille 2009).

Ammattitaitoista, koulutettua ja kokenutta asioimistulkkia sitoo ammattisäännöstö, joihin edellä on jo viitattu useassa kohdassa. Seuraavassa vielä kootusti kaikki ammattisäännösten kohdat - nekin, joista ei yllä ole ollut puhetta. (Asioimistulkin eettiset ohjeet. Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto 2015).

1. *Tulkillla on salassapitovelvollisuus.*
2. *Tulkki ei käytä väärin mitään tulkkauksen yhteydessä tietoonsa tullutta.*
3. *Tulkki ei ota vastaan toimeksiantoa, johon hän on esteellinen.*
4. *Tulkki ei ota vastaan toimeksiantoa, johon hänellä ei ole riittävää pätevyyttä.*
5. *Tulkki valmistautuu tehtäväänsä huolellisesti ja ajoissa.*
6. *Tulkki tulkaa kattavasti, ei jätä mitään pois eikä lisää mitään asiaankuulumatonta.*

7. Tulkki on puolueeton viestinvälittäjä eikä anna tunteidensa, asenteidensa ja mielipiteidensä vaikuttaa työhönsä.
 8. Tulkki ei toimi tulkattavien avustajana tai asiamiehenä eikä toimeksiantonsa aikana ole velvollinen hoitamaan muita kuin tulkkaustehtäviä.
 9. Tulkki käyttäytyy tilanteen ja toimeksiannon vaatimalla tavalla.
 10. Tulkki ilmoittaa seikoista, jotka vaikeuttavat oleellisesti tulkkausta tulkkaustilanteessa.
 11. Tulkki ei toimi ammattikuntaansa haittaavalla tavalla.
 12. Tulkki kehittää jatkuvasti ammattitaitoaan.
- (Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto 2015).

4 NUORUUDESTA KEHITYSVAIHEENA

Kuten aiemmin luvussa 2.2 jo todettiin, Vantaan aikuisopiston nuoret maahanmuuttajat ovat aloittaessaan opinnot valmistavalla luokalla tai perusopetuksessa noin 17—19 -vuotiaita. He ovat tulleet eri-ikäisinä Suomeen, mutta suurin osa on kuitenkin tullut joko murrosikäisenä tai keskinuoruuden vaiheilla.

Asioimistulkin valmistautuessa toimeksiantoon nuorten monikulttuurisessa opetuksessa, olisi hänen oleellista tiedostaa nuoruuden käsitteet ja kehitysvaiheet. Onnistuneen tulkkauksen takaamiseksi on olennaista, että tulkki osaa ottaa huomioon nuoruuteen liittyvät kehitystehtävät ja haasteet, jotka liittyvät nuoren jokapäiväiseen elämään ja tulevat väistämättä tulkkauksessa esille.

Elämänvaiheena nuoruuden pituus vaihtelee riippuen yksilöstä, ja kulttuuri yleensä määrittelee sen, kuinka kauan on hyväksyttävää ihmisen viettää nuoruuttaan. Länsimaisessa kulttuurissa elämäntavat, jotka liittyvät nuoruuteen voivat näkyä hyvinkin pitkään. Ympäristöä, joka tarjoaa monia tavoitteita ja vaihtoehtoja elämälle kutsutaan avoimeksi kulttuuriksi. Avoimessa kulttuurissa nuoruusvaiheen pituus saattaa vaihdella hyvinkin paljon yksilöiden välillä. (Aaltonen, Ojanen, Vihunen & Vilen 1999, 12).

Nuoruus on elämänvaihe, jossa nuori kasvaa fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti, jolloin hänellä on mahdollisuus muokata ympäristöään ja itseään sopivaksi aikuisuuteen. (Aaltonen ym. 1999, 13).

Nuoruusvaiheen aikana nuori miettii oman elämänsä merkitystä. Lapsesta muotoutuu yksilöllinen aikuinen ulkomuotoineen, sosiaalisine ympäristöineen sekä persoonallisuuksineen. Nuoruutta voi tarkastella eri näkökulmista. Fyysistä kypsymistä aikuisuuteen korostetaan lääketieteellisessä näkökulmassa. Psykologiassa nuoruus ymmärretään elämänvaiheteorioiden avulla. Kasvatustieteessä taas korostuvat oppimisen ja oppimisympäristön näkökulma, ja siinä korostetaan erityisesti kasvattajien roolia. Päihteiden käyttöä, nuorisoryhmiä, nuorisokulttuureja sekä nuorisorikollisuutta korostetaan yleensä yhteiskuntatieteissä.

Traumaattiset kriisit, kuten oma sairaus tai läheisen kuolema saattavat kohdata yksilöä nuoruusvaiheessa. Tästä saattaa tulla ongelmia, jos traumaattinen kriisi ja nuoruuden kehityskriisi kohtaavat samanaikaisesti. Silloin nuori joutuu käymään läpi monenlaisia asioita samanaikaisesti. Se on rankkaa, mutta tällainen vaihe voi lopulta olla kasvattavaa ja elämänarvoja muokkaavaa. (Aaltonen ym. 1999,13).

4.1 Nuoruus

Suurin osa Vantaan aikuisopiston opiskelijoista on tullut Suomeen eri-ikäisinä, joista suurin osa myöhäisnuoruudessa eli 17—20 -vuotiaina. (Hassinen, 2012) Nuoruus voidaan jaotella eri vaiheisiin: Esinuoruus (11–13 vuotta), varhaisnuoruus (13–15 vuotta), keskinuoruus (15–18 vuotta) ja myöhäisnuoruus (18—20-vuotta). Jälkinuoruus saavutetaan noin 21-vuotiaana, jolloin on saavutettu fyysinen kypsyys mutta henkinen kehitys vielä jatkuu. Varhaisnuoruuden nuori saavuttaa noin 13–15-vuotiaana. (Pulkinen 1984, Aapola 1999, 118–126.) Perusopetuksen opiskelijat kasvavat ja kehittyvät ja lähestyvät myöhäisnuoruutta ja jälkinuoruutta. (ks. Pulkinen 1984.) Pulkisen mukaan on kyseenalaista esittää nuoret yhtenäisenä kategoriana, sillä nuorten elämäntilanteet vaihtelevat paljonkin nuoren taustasta riippuen. (Pulkinen 1984, Aapola, 1999.) Vantaan aikuisopiston 17-vuotias maahanmuuttajanuori ja suomalainen nuori elävät keskinuoruuden vaihetta, mutta eri elämäntilanteissa. (Hassinen, 2012).

Kotoutumisella tarkoitetaan maahanmuuttajan tukemista viranomaisen toimin suomalaiseen yhteiskuntaan. Hyvän kotouttamisen edellytykset ovat suomen tai ruotsin kielen taito sekä tieto suomalaisesta yhteiskunnasta.

Vantaan aikuisopistossa tuetaan nuorten kasvua ja pyritään lisäämään heidän itseluottamustaan. He käyvät elämänsä nuoruusvaihetta läpi kahden kulttuurin välillä, mikä saattaa asettaa nuorelle itselleen sekä hänen kasvattajilleen suuria haasteita. Kotoutuminen uuteen yhteiskuntaan tapahtuu hitaammin, jos nuori käsittelee kotimaansa traumaattisia kokemuksia ja on huolissaan sukulaisistaan ja ystävistään, jotka ovat jääneet sodan jalkoihin. Vantaan aikuisopistossa pyritään selvittämään nuoren tausta mahdollisimman tarkasti käyttäen asioimistulkeja. Tässä vaiheessa onkin tärkeää nuoren luottamus henkilökuntaa ja tulkkia kohtaan.

4.2 Kotoutuminen

Asioimistulkin valmistautuessa toimeksiantoon, joka on tilattu Vantaan aikuisopiston monikulttuuriseen opetukseen, hänen olisi hyvä tietää seikkoja kotoutumislain, sillä suurin osa monikulttuurisen opetuksen oppilaista kuuluu kotoutumislain piiriin.

Kotoutuminen on sopeutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä uusien tietojen, taitojen ja toimintatapojen omaksumista, jotka auttavat häntä osallistumisessa uuden kotimaansa elämänmenoon. Jotkut kotoutuvat helpommin, toiset taas tarvitsevat enemmän aikaa ja kotouttamistoimia eli tukipalveluita. Kotouttamisen tärkeitä edellytyksiä ovat suomen ja/tai ruotsin kielen taito sekä yleistieto suomalaisesta yhteiskunnasta.

Vantaan aikuisopiston monikulttuurisen opetuksen valmistavalla luokalla korostetaan erityisesti kielen oppimista sekä tehdään nuorille tutuksi suomalaista yhteiskuntaa tutustumiskäyntien ja yhteistyön sekä projektien avulla. Siksi opistossa saattaa toimia useita eri projekteja samanaikaisesti, joihin opiskelijat mielellään osallistuvat.

Kotouttamisen tavoitteena on saada Suomeen muuttanut henkilö tuntemaan yhteiskunnalliset oikeutensa ja velvollisuutensa sekä saada hänet tuntemaan kuuluvansa suomalaiseen yhteiskuntaan. Kotouttamista ohjaa laki, ja se on monen viranomaisen työtä kunnissa ja valtiolla.

Kotoutumislain tarkoituksena on suomalaiseen yhteiskuntaan osallistumisen tukemisen lisäksi, edistää yhdenvertaisuutta sekä tasa-arvoa eri väestöryhmien välillä. Tätä lakia sovelletaan ainoastaan henkilöön, jolla on voimassaoleva oleskelulupa Suomessa.

Monikulttuurisen opetuksen opiskelijoiden joukossa saattaa olla muutamia alaikäisiä kuten 16—17-vuotiaita erityisistä johtuen. Kotoutumislakia soveltaessa alle 18-vuotiaaseen henkilöön on kiinnitettävä erityistä huomiota lapsen etuun. Etua arvioidessa on otettava huomioon lastensuojelulain (417/2007) 4§:n säädökset. Lapsen mielipidettä ei voi jättää selvittämättä, ellei se vaaranna lapsen terveyttä tai kehitystä tai on muutoin tarpeetonta. Tässä vaiheessa asioimistulkin läsnäolo on välttämätöntä, sillä lapsen mielipiteen selvittäminen on tapahtuttava lapsen ymmärtämällä kielellä.

5§

Tulkitseminen ja kääntäminen

Viranomaisen on huolehdittava asian tulkitsemisesta tai kääntämisestä, jos maahanmuuttaja ei osaa kielilain (423/2003) mukaan viranomaisessa käytettävää suomen tai ruotsin kieltä taikka hän ei vammaisuutensa tai sairautensa vuoksi voi tulla ymmärretyksi tässä laissa tarkoitetussa asiassa, joka voi tulla vireille viranomaisen aloitteesta. Viranomainen huolehtii mahdollisuuksien mukaan tulkitsemisesta ja kääntämisestä myös muussa maahanmuuttajan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevassa asiassa. (Kielilaki 423/2003)

Yhteenvedona vielä monikulttuurisen opetuksen opiskelijoista seuraavaa: He ovat pääasiassa oppivelvollisuusiän ylittäneitä maahanmuuttajia, joilta puuttuu suomalainen perusopetuksen päättötodistus. Tämä on esteenä jatko-opintoihin pääsemiselle. Heillä on heikko koulutausta omasta maastaan tai ei ole koulutaustaa ollenkaan.

Tässä kappaleessa käsitellään sitä, mikä on aiheuttanut tarpeen perustaa Vantaan aikuisopistoon valmistavan luokan nuorille maahanmuuttajille.

5 MAAHANMUUTTAJUUDESTA SUOMESSA

Maahanmuuttohistoria Suomessa on melko lyhyt, sillä vielä 1980-luvun lopussa oli ulkomaalaisia maassamme vain runsaat kymmenentuhatta henkilöä. Silloin suurin maahanmuuttajaryhmä olivat Ruotsista tulijoita, ja heistä suurin osa oli suomalaisia paluumuuttajia. (Perhoniemi; Jasinskaja-Lahti 2006, 11).

Maahanmuuton suurin kasvu tapahtui 1990-luvun alussa. Silloin maahanmuuttajien määrä nelinkertaistui johtuen turvapaikanhakijoista ja Neuvostoliiton alueelta tulevista maahanmuuttajista. Suomi sai osansa myös pakolaisvirroista, joita aiheuttivat 1990-luvun levottomuudet ja kriisit maailmalla kuten Somalian sisällissota, Baltian maiden itsenäistyminen sekä Neuvostoliiton hajoaminen. Tätä ennen Suomen pakolaiset olivat tulleet Chilestä ja Vietnamista 1970-luvulla. (Perhoniemi ja Jasinskaja-Lahti 2006,11).

Suomen ulkomaan kansalaisten osuus on kuitenkin EU-maiden pienin. Kolme suurinta ulkomaalaisryhmää Suomessa ovat venäläiset, virolaiset ja ruotsalaiset. (Haarakangas, Ollus ja Toikka 2000,19).

Nykyään Suomeen muutetaan perhesyistä, ja monikulttuuristen avioliittojen määrä on viime aikoina lisääntynyt. Myös työperusteinen maahanmuutto on kasvanut. Aivan viime aikoina pakolaisuus ja turvapaikan hakeminen ovat yhä merkittävämpiä syitä maahanmuuttoon.

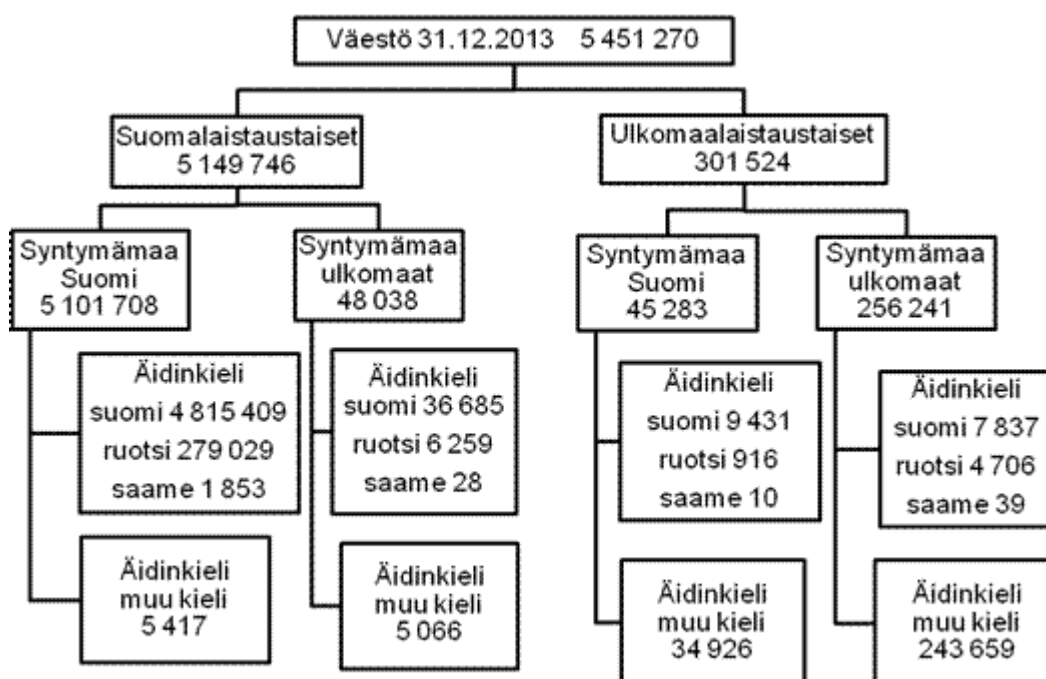
Eduskunta päättää Suomessa valtion talousarvion yhteydessä, kuinka monta kiintiöpakolaista Suomeen otetaan. Maahanmuuttoviraston mukaan kiintiöpakolaisten määrä on ollut vuodesta 2001 lähtien 750 henkilöä vuodessa. Eduskunta voi kuitenkin päättää lisäkiintiöistä. vuosina 2014 ja 2015 pakolaiskiintiötä nostettiin Syyrian konfliktin vuoksi ja otettiin 1050 kiintiöpakolaista.

5.1 Maahanmuuttajien määrä Suomessa

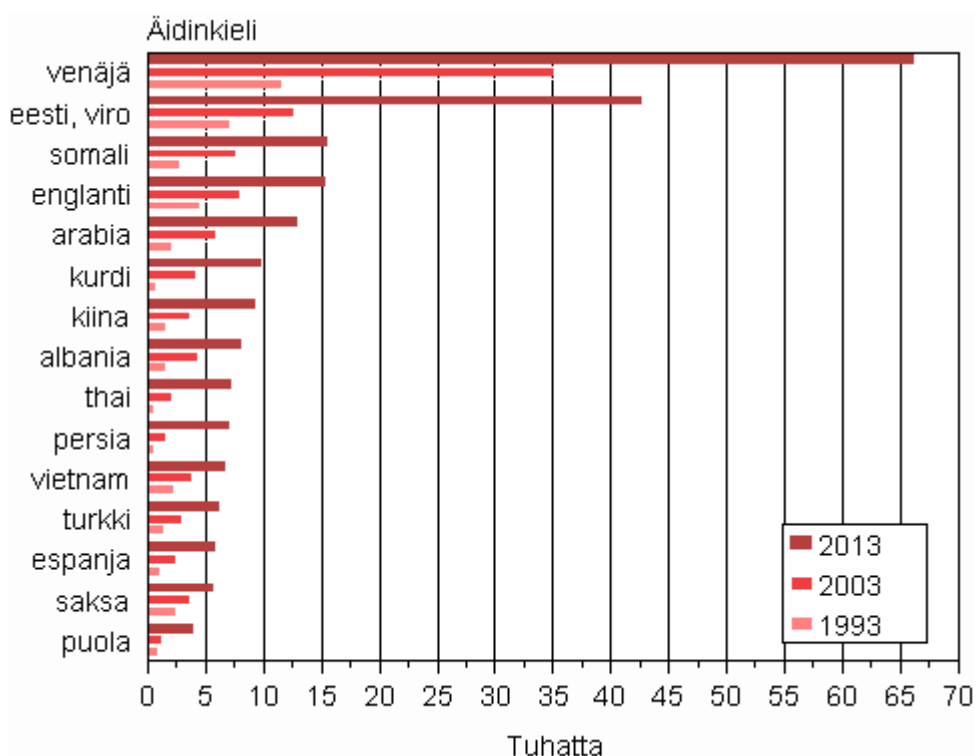
Suomessa eniten ulkomaan kansalaisia on Venäjältä ja Virosta. Väestöntutkimuslaitoksen mukaan maahanmuuttajien määrä ja tausta vaihtelee sen mukaan arvioidaanko ulkomaalaisia äidinkielen, kansalaisuuden tai syntymämaan perusteella.

Suomessa on eniten ulkomaan kansalaisia Venäjältä ja Virosta. Ulkomailla syntyneitä on eniten entisestä Neuvostoliitosta, Virosta sekä Ruotsista.

Väestö syntyperän, syntymämaan ja kielen mukaan. Päivitetty 10.12.2014.

Lähde: Väestörakenne 2014, Tilastokeskus

Lähde: Väestörakenne 2014, Tilastokeskus

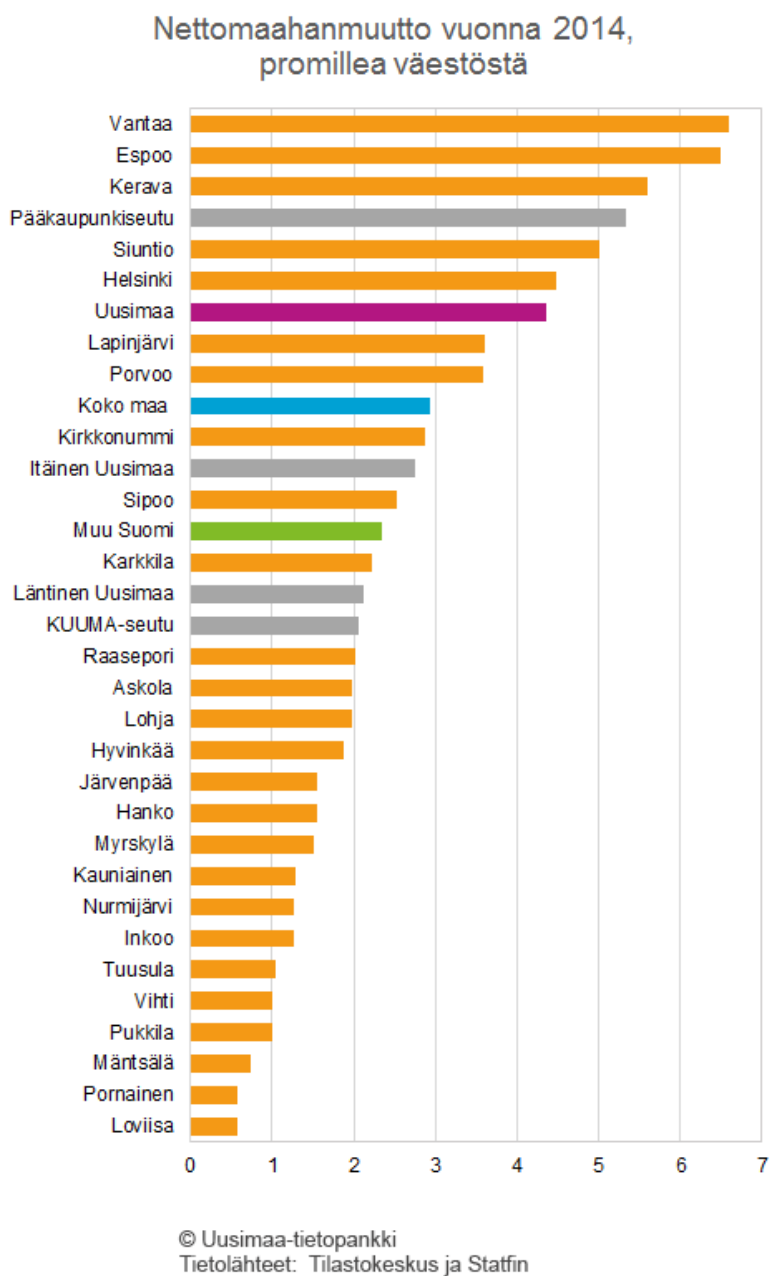
Suomesta lähdettiin lama-aikoina ulkomaille työn perässä. Suomi oli pitkään tällaisena ns. maastamuuttomaana. 1980-luvulla maahanmuuttajat saapuivat Suomeen pääasiassa pakolaisuudesta johtuvista syistä tai perheen yhdistämisen vuoksi. Työperusteinen maahanmuutto oli hyvin vähäistä. 2000-luvulle tultaessa maahanmuuttajien määrä kasvoi. Nyt Suomeen muuttaa vuosittain noin 30 000 henkeä.

Ulkomaalaisten lisäksi maahanmuuttajia ovat myös kotimaahan palaavat, ulkomailla asuneet suomalaiset. Vuonna 2014 Uudellemaalle muutti 15 400 ihmistä ulkomailta, kun taas ulkomaille muutti Uudeltamaalta 8 400 ihmistä. Nettomaahanmuutto oli 7 000, joka oli siis 44 prosenttia koko Suomen maahanmuutosta.

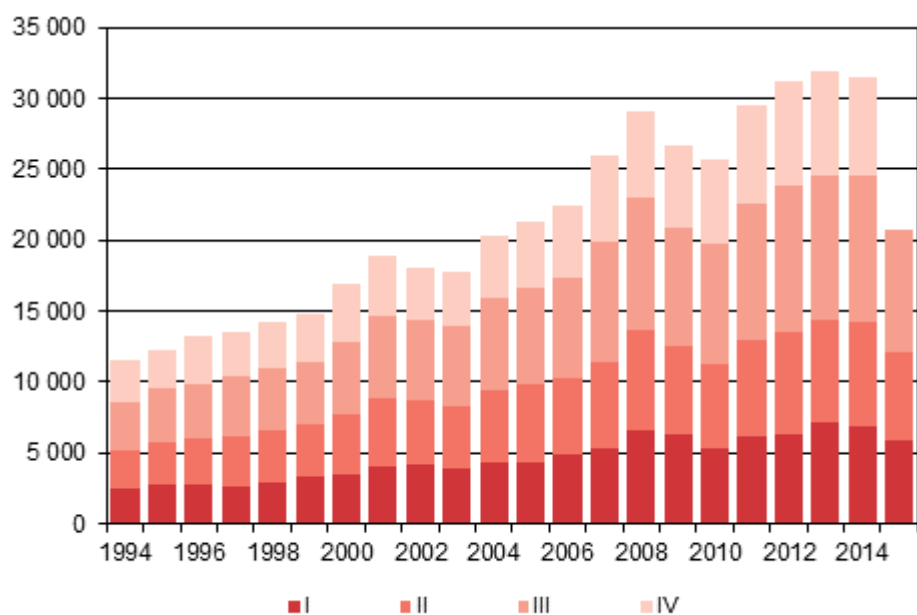
Vuonna 2014 nettomaahanmuuton osuus Uudenmaan väestönkasvusta oli Tilastokeskuksen mukaan (ks. alla) 39 prosenttia. Muualla Suomessa maan väkiluku olisi supistunut ilman ulkomaista muuttoliikettä.

Ulkomainen nettomuutto vuonna 2014 nosti Uudenmaan väkilukua keskimäärin 4 promillea sekä kasvatti väkilukua jokaisessa kunnassa. Eniten nettomaahan-

muutto toi väkeä Vantaalle, 6,5 promillea. Pääkaupunkiseutu kasvoi eniten maahanmuuton ansiosta.

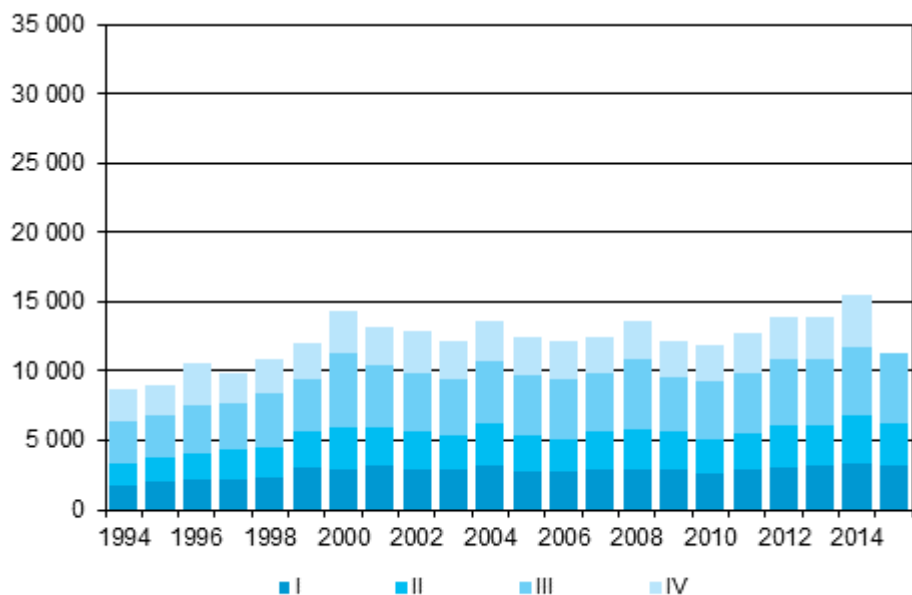

Maahanmuutto neljännesvuosittain 1994–2014 sekä ennakkotieto 2015

Lähde: Väestö- ja oikeustilastot, Tilastokeskus

Maastamuutto neljännesvuosittain 1994–2014 sekä ennakkotieto 2015

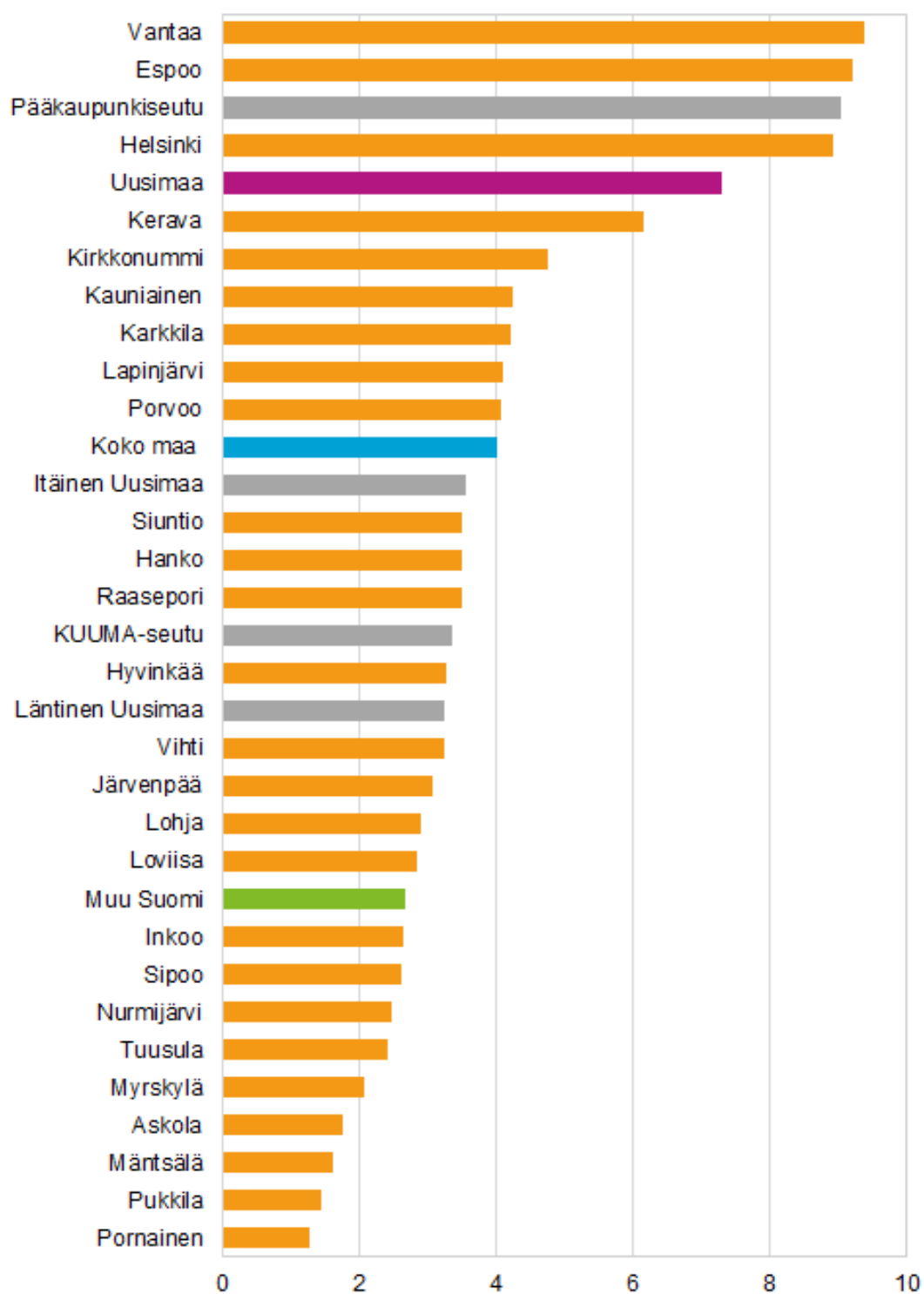
Ulkomaalaisten määrän kasvusta huolimatta Suomessa asuu Tilastokeskuksen mukaan muihin Euroopan maihin verrattuna vähiten ulkomaalaisia. Uudellamaalla asui vuonna 2014 ulkomaalaisia 117 000, mikä oli 7,3 prosenttia koko maakunnan väestöstä. Vastaava osuus oli 4 prosenttia koko Suomessa.

Uudenmaan kunnissa asui eniten muualta tulleita Vantaalla, Espoossa ja Helsingissä, noin 9 prosenttia kaikissa kunnissa. Ulkomaalaisten osuus oli alle 2 prosenttia neljässä Uudenmaan kunnassa: Askolassa, Mäntsälässä, Pornaisissa ja Pukkilassa.

Ulkomaalaisvaltaisim seutu Uudellamaalla oli pääkaupunkiseutu, jossa oli 9 prosenttia asukkaista muualta tulleita. Suomen kaikista ulkomaalaisista tämä määrä vastaa 46 prosenttia.

Suurin ulkomaalaisten ryhmä Uudellamaalla olivat selvästi virolaiset. Heitä asui vuonna 2014 maakunnassa 32 400. Venäläiset olivat toiseksi suurin ryhmä, joita oli yhteensä 12 100. Kolmanneksi eniten asui somalialaisia, joita oli yhteensä 12 100. Kiinalaisia asui Uudellamaalla lähes saman verran.

Ulkomaan kansalaisten osuus vuonna 2014 (%)

© Uusimaa-tietopankki
Tietolähteet: Tilastokeskus ja Statfin

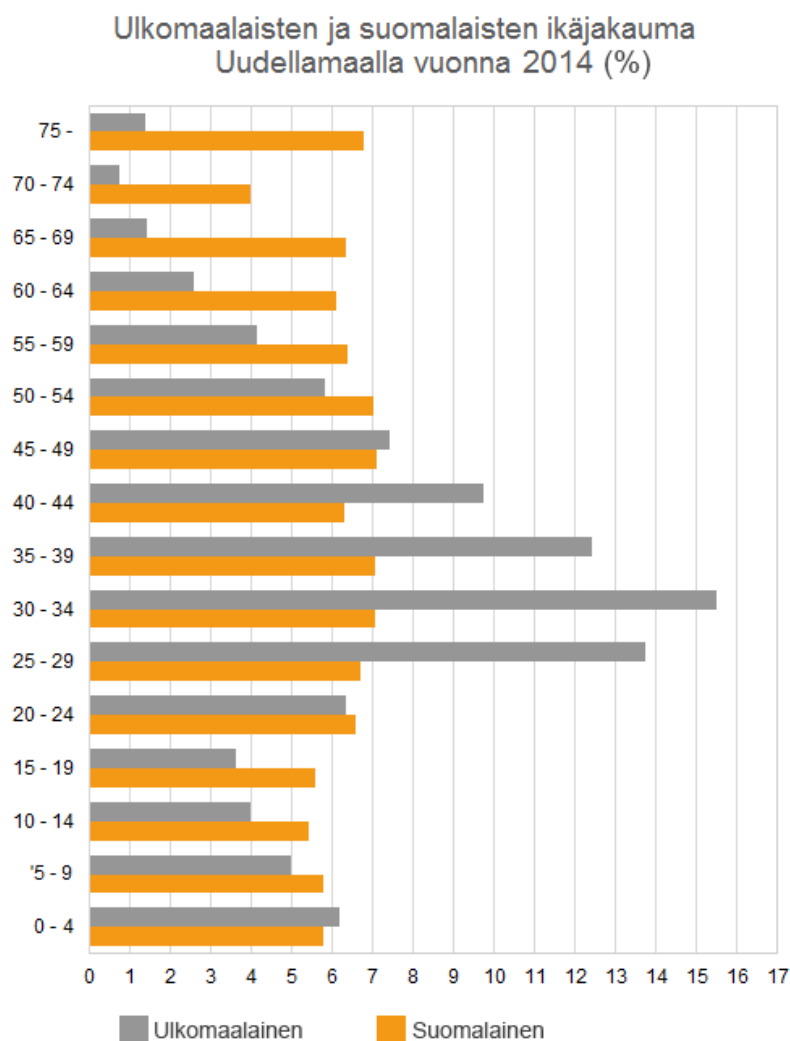
Kuvio 6. Ulkomaan kansalaisten osuus vuonna 2014 (%).

5.2 Maahanmuuttajat ikäryhmittäin

Maahanmuuton seurauksena väestön ikärakenne nuorentuu johtuen tulijoiden iästä, jotka ovat nuorempia kuin maasta lähtijät. Vuosittain muuttoliikkeestä johtunut väestön kasvu tuo asukkaita lisää noin 17 000.

Ulkomainen väestö poikkeaa suomalaisesta äidinkielen, ikärakenteen sekä työllisyystilanteen osalta. Vuonna 2014 nuoria oli 51 prosenttia ulkomaalaisesta väestöstä. Suomalaisia vastaavasti oli vain 27 prosenttia väestöstä. 55-vuotiaita tai vanhempia oli ulkomaalaisista 10 prosenttia ja suomalaisista 30 prosenttia.

Ulkomaalaisten ikärakenne on työmarkkinoiden kannalta hyvä, mutta käytännössä työtilanne on huono. Uudenmaan liiton tekemän selvityksen mukaan maakunnassa asuvista ulkomaalaisista oli työttömänä 18,5 prosenttia vuonna 2010, kun taas suomalaisia työttömänä oli vain 6,7 prosenttia. Selvitys tehtiin vuonna 2013.

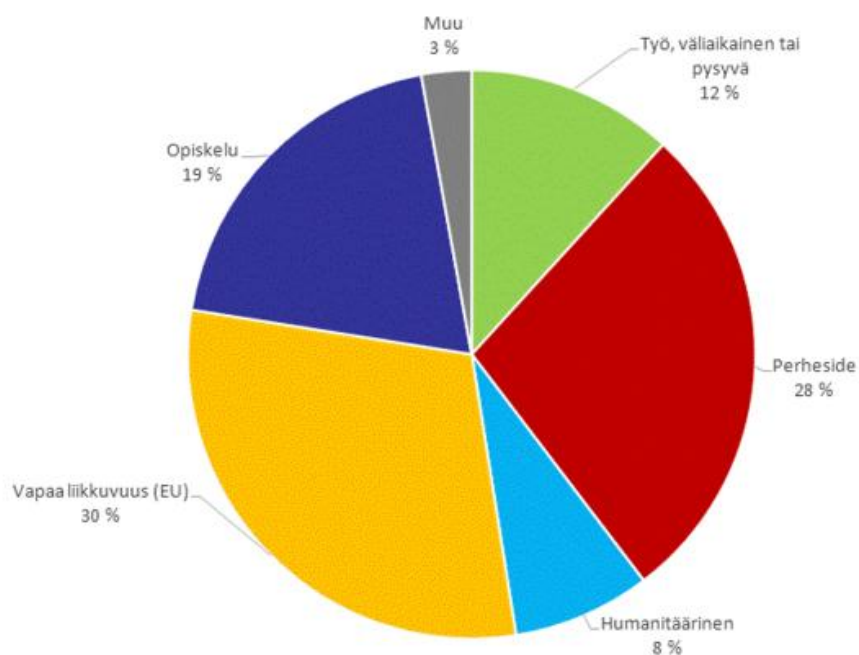
© Uusimaa-tietopankki
Tietolähteet: Tilastokeskus, Statfin

Kuvio 7. Ulkomaalaisten ja suomalaisten ikäjakauma Uudellamaalla vuonna 2014.

Kun puhutaan maahanmuuttajanuoresta, ei ole aina selvää, keitä nuoria tällä termillä tarkoitetaan. Tarkoitetaanko sillä niitä lapsia ja nuoria, jotka ovat tulleet Suomeen perheen kanssa vai niitä, jotka ovat syntyneet jo Suomessa, mutta vanhemmat tai toinen heistä on maahanmuuttaja? Yleensä kun puhutaan maahanmuuttajalapsesta tai nuoresta, on tärkein määrite vieraskielisyys. Kuitenkin vieraskielisyys aliarvioi niiden lasten ulkomaalaistaustaa, jos he ovat ns. toisen polven maahanmuuttajia. Suomessa asui vuonna 2012 noin 85 000 lasta tai nuorta (0-24), joiden äidinkieli oli muu kuin suomi, ruotsi tai saame. 0-24-vuotiaiden ikäryhmästä noin 5,5 prosenttia oli vieraskielisiä.

5.3 Maahanmuuton perusteet

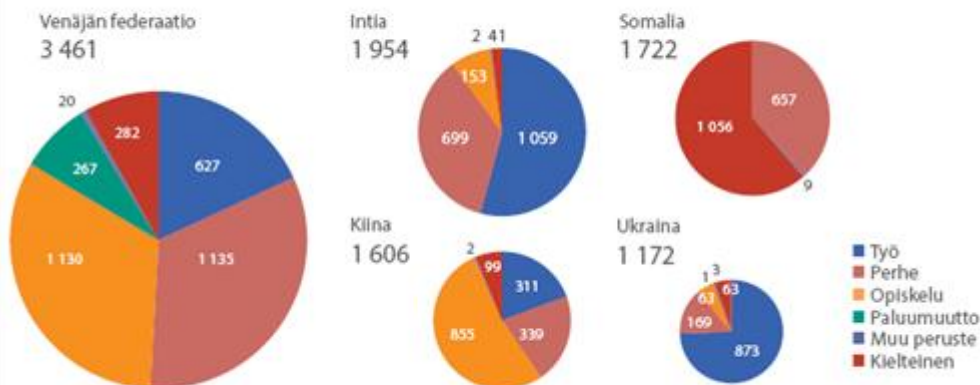
Yleisin syy maahanmuuttoon on EU-perusteinen maahanmuutto. Tähän sisältyvät työn, opiskelun tai perhesiteen vuoksi tapahtuvat muutot EU-maista. Vähiten muutetaan Suomeen humanitäärisistä syistä.

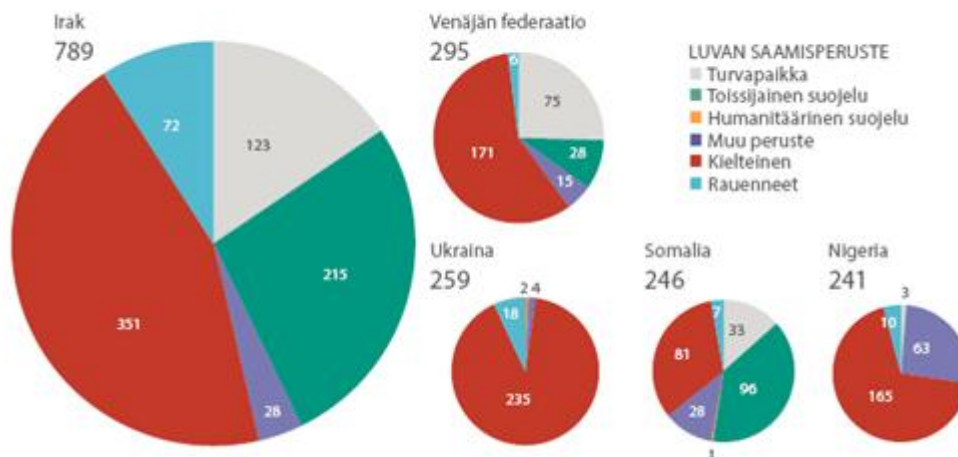
Kuvio 1. Maahanmuutto vuonna 2011 eri perusteiden mukaan, %.
Lähde: OECD International Migration Outlook 2013.

Seuraavassa taulukossa ovat vuonna 2014 Maahanmuutoviraston lupaperusteen mukaan myöntämät oleskeluvat (huom. mukaan ei ole huomioitu kaikkia maahanmuuttaneita).

Oleskelulupapäätökset kansalaisuuksittain, viisi suurinta ryhmää 2014

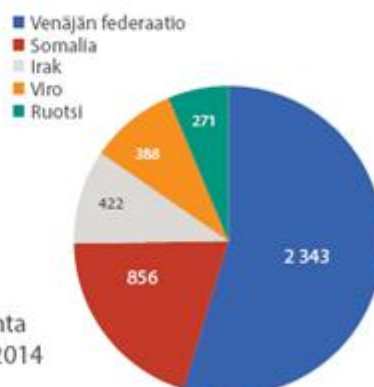
Turvapaikkapäätökset kansalaisuuksittain, viisi suurinta ryhmää 2014

Suomen kansalaisuuden saaneet vuonna 2014

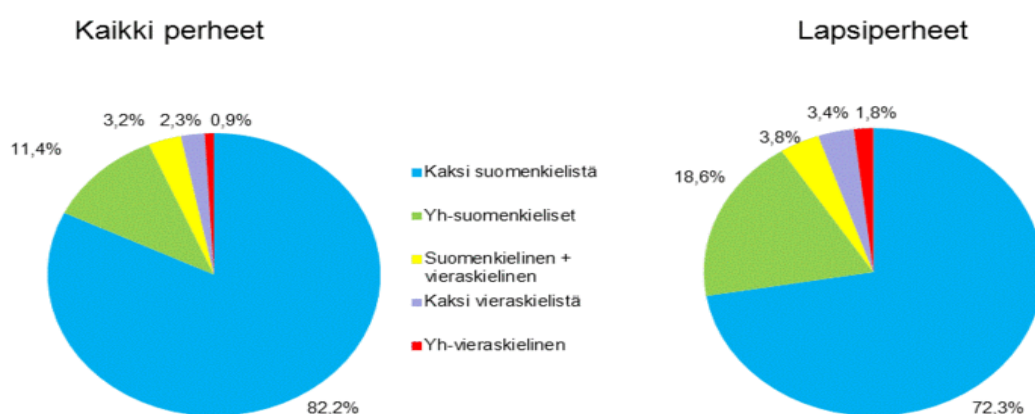
8 499

Suomen kansalaisuuden saaneet
(hakemuksella ja ilmoituksella), viisi suurinta
ryhmää entisen kansalaisuuden mukaan 2014

5.4 Maahanmuuttajaperheet

Seuraavassa kuviossa on esitetty prosenttiosuudet puolison tai huoltajan äidinkielen mukaan vuonna 2012 kaikista perheistä tai lapsiperheistä. Eniten vieraskielisiä perheitä ovat lapsiperheitä, joissa vähintään toinen vanhemmista on vieraskielinen.

Kuvio 1. Perheet ja lapsiperheet puolison/huoltajien äidinkielen mukaan 2012, %. (Lapsiperheessä asuu ainakin yksi alle 18-vuotias lapsi.) Lähde: Tilastokeskus Perheet 2012.

Vuonna 2012 oli Suomessa yhteensä yli 90 000 perhettä, joissa toinen puolisoista tai molemmat ovat vieraskielisiä.

5.5 Nuoret maahanmuuttajat monikulttuurisessa perusopetuksessa

Opinnäytteeni tehtiin Vantaan aikuisopiston monikulttuuriseen opetukseen. Vantaalla oppivelvollisuusiän ohittaneet maahanmuuttajanuoret ohjataan Vantaan aikuisopiston valmistavaan opetukseen tai perusopetukseen. Tämä nuorten maahanmuuttajien perusopetus kuuluu Vantaan kaupungin sivistystoimen nuoris- ja aikuiskoulutuksen tulosalueeseen. (Repo 2014)

5.6 Maahanmuutto ja kotoutumisen ongelmat

Suomalainen maahanmuuttopolitiikka pohjautuu Suomen hallituksen linjaamiin tavoitteisiin, EU:n lainsäädäntöön sekä Suomea koskeviin kansainvälisiin sopimuksiin. Tärkeimpiä näistä sopimuksista ovat Euroopan ihmisoikeussopimus, kidutuksen vastainen yleissopimus, lapsen oikeuksien sopimus ja Geneven pakolaissopimus (www.intermin.fi). Vantaan aikuisopiston monikulttuurinen opetus on sitoutunut noudattamaan valtionapua saavana laitoksena.

Vuonna 2013 julkaistun maahanmuuttostrategian keskeisin viesti on nähdä maahanmuuttajat osallisina ja aktiivisina toimijoina, ja heidät on otettava mukaan rakentamaan Suomen tulevaisuutta. Muuttoliike nähdään mahdollisuutena, joka tuo tullessaan kansainvälisiä verkostoja ja uusia toimintatapoja. Suomi kantaa vastuunsa osan kansainvälistä yhteisöä antamalla suojaa sitä tarvitseville. Suomeen tulijat voivat hyödyntää osaamistaan monipuolisesti ja osallistua yhteiskunnan rakentamiseen. Kielen oppimisella on tärkeä merkitys yhteiskunnassa osallistumisessa ja kotoutumisen edistymisessä. Keskeisintä tulevaisuuden kannalta on kielten ja työvoimapolliittisten koulutusten lisääminen. Kotimaisia kieliä tulisi voida myös opiskella työsuhteen aikana. (Sisäministeriö, maahanmuuttopolitiikka 2015).

Seuraavassa tarkastelen niitä havaitsemiani seikkoja, joita Vantaan aikuisopistossa opiskelevilla nuorilla on Suomeen sopeutumisessa. Käsittelen aluksi kulttuurishokkia ilmiönä kokemusteni valossa.

Oge Eneh (2006) kuvaa kulttuurishokkia seuraavasti:

Kulttuurishokilla tarkoitetaan stressi- ja jännitystilaa, joka aiheuttaa tuttujen merkkien ja merkitysten kadottaminen sosiaalisessa kanssakäymisessä, tästä johtuva tasapainon järkkyminen ja ärsyttävät tunteet yhdessä fyysisten ja ympäristöerojen kanssa toimittaessa vieraassa kulttuurissa.

Olen huomannut vuosien aikana oppilailla erilaisia uuteen kulttuuriin ja yhteiskuntaan asettumisen tapoja. Nämä ovat mielestäni mielenkiintoisia asioita, mi-

ten jokainen käsittelee asiat omalla tavallaan helpottaakseen sopeutumistaan uudessa kotimaassa. Joku oppilaista hylkii kaikkea, mikä koskee suomalaisuutta ja suosii vaan omaa kulttuuriaan, toinen taas hylkii kaikkea omaan kulttuuriin liittyvää ja haluaa ”suomalaistua” mahdollisimman pian. Jotkut osaavat poimia ”parhaat palat” molemmista kulttuureista ja toimia sen mukaan.

Uuteen kulttuuriin sopeutuminen ei tapahdu itsestään. Se on moniulotteinen ja -vaiheinen prosessi, jossa työstetään sekä taakse jäänyttä elämää että uutta elämää uudessa kotimaassa. Maahanmuuttajilla saattaa olla taustalla lukuisia ongelmia. Tilannetta hankaloittaa se, että nuoren on samanaikaisesti työstettävä sekä ikäkauteensa kuuluvat kehitysvaiheet että maahanmuuttoprosessiin liittyvät eri vaiheet. On vaikea erottaa, mikä on tilanteeseen liittyvää käyttäytymistä ja mikä poikkeavaa käyttäytymistä. (Perttula 2006, 72.) Jo pelkästään kielen puutuminen, jolloin tunteiden ilmaisu sanallisesti ei ole mahdollista, luo negatiivisia tunteita ja paineita sopeutumisessa uuteen kulttuuriin.

Tärkeä maahanmuuttoprosessiin kuuluva tapahtuma on kulttuurishokin kokeminen ja siihen liittyvät vaiheet, jotka maahanmuuttajien parissa työskentelevien tulee ottaa huomioon. Tärkeää onkin oman kulttuurin ymmärtäminen, mikä tekee uuden kulttuurin kohtaamisen helpommaksi. Oge Enah (2006) on sitä mieltä, että henkilö, joka on oivaltanut seuraavansa oman kulttuurin sisältämiä kirjoittamattomia sääntöjä, näkee tällaisia sääntöjä myös muita kulttuureja edustavien elämässä.

Enah kuvaa maahanmuuttajan sopeutumista uuteen kulttuuriin vaiheittain eteneväksi prosessiksi, alkuinnostuksen kuherruskuukausista turhautumiseen, hyväksymiseen ja lopulta sopeutumiseen.

Alkuinnostusvaiheessa kauniit nähtävyydet, upea luonto, eksoottiset ihmiset ja jännittävät ruoat herättävät ihastusta ja uteliaisuutta. Kielestä saatetaan oppia suhteellisen nopeasti joitakin asioita: tervehdyksiä, kaupankäynnin sanastoa, numeroita jne. Arkea ja työn rutiineja ei vielä tarvitse kohdata. Aurinko paistaa ja elämä hymyilee (Enah 2006.) Valmistavalla luokalla alkuinnostusvaihe näkyy

selvästi myös opetuksessa. Opiskelija on hyvin motivoitunut oppimaan, on utelias ja ahkera koulunkävijä, jolla on poissaoloja tuskin lainkaan.

Toisessa vaiheessa, turhautumisessa, alkuviikkojen kuherruskuukausivaihe päättyy. On ryhdyttävä elämään arkista todellisuutta ja opeteltava elämään uuden kulttuurin elämisen kuviot. Koulussa tämä näkyy mielestäni väsymyksenä, ilottomuutena, opiskeluinnon laskulla, poissaoloina ja myöhästelyinä. Maahanmuuttaja kokee vieraan kulttuurin tuomat säännöt ja velvoitteet pakotteena. Koti-ikävä on suuri, ja hänestä tuntuu siltä, että kotimaassa kaikki on helpompaa ja parempaa. Ei löydetä enää positiivisia asioita. Elämänilo katoaa hetkeksi kun ei ole ystävää ja tunteitaan ei osata ilmaista uudella kielellä. (Enah 2006.)

Toipuminen kuitenkin alkaa, kun hyväksytään se tosiasia, ettei ympäristö tule muuttumaan omien toiveiden mukaiseksi, vaan on itse muututtava. On järkevää siis oppia kieltä ja kulttuuria lisää. Oppilaan kielitaito paranee, hän ymmärtää ja häntä ymmärretään paremmin ja hänen itseluottamuksensa paranee. Sopeutumisvaiheen myötä tulokkaalle muodostuu realistinen käsitys paikallisista oloista. Hän osaa jo paikallisesti sosiokulttuuriset käyttäytymissäännöt ja ainakin auttavasti myös paikallista kieltä. Uudet ihmissuhteet ovat ehtineet syventyä ja ohittaa alkuvaiheen kiinnostuksen tai epäluulon. Hän on oppinut nauttimaan monista kulttuurin piirteistä: ruoasta, seurustelutavoitteista, vapaa-ajanvietosta ja taiteesta. Paineita toki syntyy silloin tällöin, mutta siitä johtuva ahdistuneisuuden tunne on ohimenevää.

Yllä olen käsitellyt Vantaan aikuisopistossa opiskelevien maahanmuuttajanuorten osalta yleistä taustaa maahanmuuton syistä Suomessa sekä heidän ikä- ja sopeutumisvaiheisiinsa liittyviä keskeisiä tekijöitä, jotka vaikuttavat heidän oppimiseensa. Olen myös kertonut siitä, miten opetuksen onnistumisen edellytyksenä monikulttuurisessa opetuksessa on tulkin toiminnalla. Seuraavaksi siirryn käsittelemään työni kehittämisosaan, jossa laadin asioimistulkeille oppaan Vantaan aikuisopistossa käytettäväksi.

6 KEHITTÄMISHANKE

Kehittämistyö on toiminnallista työtä, kuten esimerkiksi tuotteen suunnittelua ja rakentamista tai tapahtuman järjestämistä. Kehittämistyö muodostuu yleensä kahdesta osasta; kehittävästä tuotteesta tai tapahtumasta ja prosessia kuvailevasta kirjallisesta raportista. (Hakala 2004, 28—29.)

6.1 Kehittämishankkeen tarkoitus ja tavoitteet

Tämän kehittämishankkeen tavoitteena on tuoda esille ja helpottaa Vantaan aikuisopiston monikulttuurisen opetuksen parissa tehtävää asioimistulkkauksen työn monimuotoisuutta. Tavoitteena on tämän kautta selkeyttää ja vahvistaa monikulttuurisessa perusopetuksessa tapahtuvaa asioimistulkin työtä ja tuoda esille käytäntöjen kautta ammatillista osaamista sekä tulkkauksessa käytettävää termistöä.

Kehittämishankkeen tehtävänä on selvittää ja tuoda esille asioimistulkaustilanteita ja niihin perustuvia käytäntöjä Vantaan aikuisopiston monikulttuurisessa perusopetuksessa. Tavoitteena on yhtenäistää opistoon tulkaamaan tulevien tulkkien toimintatapoja ja menetelmiä monikulttuurisessa perusopetuksessa sekä tuoda näihin liittyvä tieto näkyväksi ja konkreettiseksi toiminnaksi kehittämis-toiminnan avulla.

Kehittämishankkeen kehittämistehtävinä on:

1. Reflektoida, millaisia työkäytäntöjä monikulttuurisen perusopetuksen asiakastyössä on käytössä ja nostaa näitä esille.
2. Tuottaa selkeää ja laadukasta työskentelytapaa tukeva opas hyvistä työkäytännöistä asioimistulkeille
3. Kehittää osaamista monikulttuurisen opetuksen parissa työskenteleville asioimistulkeille ja saada työn kehittäminen näkyvämmäksi osaksi toimintaa.

6.2 Prosessin aloitus

Opinnäytetyöprosessini alkoi tammikuussa 2013. Olin keskustellut esimieheni kanssa opinnäytetyön tekemisestä, joka palvelisi Aikuisopiston henkilökuntaa ja opistossa käytettäviä asioimistulkkveja. Kerrotuani aikomuksestani tulkkikollegoilleni, tarve oppaasta tulkeille nousi esille. Sain tutkimusluvan opinnäytetyöhöni työhöni nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtajalta Paula Ylöstalo-Kuroselta.

Kehittämishankkeen ensimmäisenä tavoitteena oli kartoittaa asioimistulkeilta, mitä he tietävät Vantaan aikuisopiston monikulttuurisesta opetuksesta ja millaista materiaalia he toivoivat saavansa toimeksiantoon valmistautumista varten.

Toinen vaihe oli saada yleistietoa asioimistulkin työstä Vantaan aikuisopistossa ja siellä työskentelevien henkilökunnan työnkuvasta ja heidän käyttämästään erikoissanastosta.

6.3 Kehittämishankkeen aikataulu ja prosessi

Opinnäytön tietoperustaa ryhdyin suunnittelemaan tammikuussa 2013. Perehdyin asioimistulkkien työhön aikuisopistolla. Tehtäväni kehittämishankkeessa oli informoida asioimistulkkveja monikulttuurisesta opetuksesta ja koota heille siitä opas.

Tämän kehittämishankkeen tavoitteena oli tuottaa käytännönhakuisesti tietoa asioimistulkkien käyttöön. Kehittämisprosessissa käytin apuna toiminnallisia kehitysmenetelmiä, joita ohjasivat käytännön tilanteet. Kehittämishanke on tutkimuksellista kehittämistoimintaa, jossa tulee esille myös osallistavan toimintatutkimuksen näkökulmia, johtuen piirteistä, jotka korostavat erityisesti työyhteisön roolia tiedon tutkijoina ja tuottamisessa. (Toikka & Rantanen 2009, 22, 30.)

Kehittämishankkeeni aihe rajautui tammikuussa 2014 käydyissä keskusteluissa tulkkikollegojeni ja monikulttuurisen perusopetuksen henkilökunnan kanssa. Käymässämme keskusteluissa tuli esille tarve selkeyttää monikulttuurisessa

opetuksessa esiin nousevia toimintatapoja asioimistulkkauksen näkökulmasta katsoen.

Marraskuussa 2014 kävimme vielä aihetta tarkemmin läpi esimieheni Marja Revon kanssa. Ideani esiteltiin sekä tulkeille että aikuisopiston työntekijöille ja se otettiin positiivisesti vastaan. Kesän 2015 kehittämishankkeeni muotoutui lopulliseen muotoonsa ja tarkentui koskemaan monikulttuurisen opetuksen opasta asioimistulkeille.

Kehittämishankkeeni eteni suunnitellun projektisuunnitelman mukaisesti, joka noudatti lineaarista projektityön mallia. Ensin määrittelin tavoitteet, jotka perustuivat esille tulleista tarpeista ja ideoista. Tämän jälkeen tein projektisuunnitelman, jonka jälkeen toteutin hankkeen. (Toikko & Rantanen 2009, 64).

Lineaarisen mallin lisäksi oli nähtävissä myös spiraalimallista kehittämistoimintaa. Kehittämistoiminnan etenemisvaiheissa nousevat asiat ja tulokset arvioitiin ja reflektoitui, mikä ohjasi uuden etenemisvaiheen toimintaa. (Toikko & Rantanen 2009, 66—69.)

Kehittämishankkeessa oli läsnä myös arvioiva työote. Tämän kautta pohdin miten asioimistulkin käyttäminen aikuisopistossa sujuu ja miten asian voisi tehdä jotenkin muuten ja onko tapa, jolla toimimme paras mahdollinen tapa. Arvioivala työotteella tarkoitetaan analyyttistä ajattelua, joka kohdistuu omaan työhön. Tavoitteena on työn kehittäminen ja edistäminen. Arvioinnin kautta on tarkoitus kehittää ja edistää asiakkaiden oikeuksien toteutumista ja parantaa palvelun laatua. (Vataja 2009, 52—54.)

Kehittämistyöni tuotteet eli opas asioimistulkeille Vantaan monikulttuurisessa maahanmuuttajaopetuksessa tulkkaamiseen sekä sanasto ovat työssäni liitteinä.

7 POHDINTA

Oppaani on tarkoitettu pääasiassa asioimistulkeille, sillä tulkkien tarve monikulttuurisessa opistossa lisääntyy jatkuvasti. Myös henkilökunta hyötyy tästä oppaasta, sillä yleensä heillä ei ole tietoa tulkin työstä tai siitä, miten tulkin kanssa tulee toimia. Opiskelijoiden vanhemmatkin hyötyvät tästä oppaasta siten, että he näkisivät pähkinänkuoressa millaisissa asioissa koulunkäynnissä tulkki on läsnä ja tarpeen.

Opiston nuoret ovat useista eri kulttuuri- ja kieliryhmistä. Aloittaessaan opiskelut, tulee nuoren täyttää paljon erilaisia lomakkeita, sillä henkilökunnalla pitää olla mahdollisimman tarkat tiedot esim. nuoren opiskeluhistoriasta omasta maasta, oppilaan terveydentilasta sekä rokotushistoriasta, erityisvaikeuksista ym. Mikään edellämainituista ei onnistu ilman asioimistulkkia. Oppilaan oikeuden kannalta on tärkeää saada kaikki tämä tieto hänen aloittaessaan opiskelut monikulttuurisessa opistossa.

Opinnäytetyöni on pieni tiivis paketti, josta oman kokemukseni kautta hyötyvät erityisesti asioimistulkit kaikista opinnäytetyön osioista; teoriaosio, arabiankielinen sanasto ja asioimistulkeille suunnattu opas. Kaikki tieto, mitä näissä osioissa esiintyy on sellaista, mihin käytetään asioimistulkkia eri tilanteissa ja mihin tarvitaan asioimistulkkia.

Asioimistulkit hyötyvät opinnäytetyöstäni valmistautuessaan opistolle tilattuun toimeksiantoon. Heti tulkkia tilatessa, voi tulkin tilaaja mainita, että tarvittaessa voidaan tulkkille toimittaa valmistaumismateriaali. Arabiankielisestä sanastosta hyötyvät myös erikieliset tulkit, jotka voivat kääntää suomenkieliset sanat omalle kielelleen. Sanastosta löytyy erilaisia termejä, joita esiintyy erilaisissa tulkkauksilanteissa opistolla. Tulkki voi valmistautuessaan etsiä etukäteen vastaavuudet omalle kielelleen, mikä helpottaa huomattavasti tulkin työtä.

Vuosien saatossa olen huomannut tarpeen pienestä tietopaketista asioimistulkeille, sillä opistoon tullessa, he eivät tiedä, mihin he ovat tulleet tulkkamaan. Tietämättömyyttä ei esiinny ainoastaan tulkkien keskuudessa,

vaan myös joidenkin viranomaisten keskuksissa. Syynä tähän on opiskelijoiden ikä, joka on 17—24 vuotta. Nämä opiskelijat noudattavat aikuisten opetussuunnitelmaa, ja lisäksi jokaiselle tehdään henkilökohtainen opetussuunnitelma riippuen opiskelijan opiskeluhistoriasta. On erittäin tärkeää, että opiskelijalla on pätevä asioimistulkki opetussuunnitelman teossa.

Vaikka olen tehnyt työni työpaikallani ja aiheet käsittelevät työyhteisöäni ja asiakkaitani, olen käsitellyt asioita yleisellä tasolla, eikä työssäni ole mitään tunnistettavia tietoja.

Tämän työn tarkoituksena on laadun parantaminen entisestään ja kohtaamisten helpottaminen, josta hyötyvät aivan kaikki.

LÄHTEET

Asioimistulkin ammattisäännöstö 2015.

Aaltonen, Marja-Ojanen, Tuija – Vihunen, Riitta – Vilen, Marika 1999: Nuoren aika. 1. painos Porvoo: WSOY

Aapola, Sinikka 1999. Murrosikä ja sukupuoli. Julkiset ja yksityiset ikämääritte-
lyt. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.

Alitolppa-Niitamo, Anne 2002. The Generation In-Between. Somali Youth and
Schooling in Metropolitan Helsinki, Intercultural Education 2002(3). 275 -290.

Alitolppa-Niitamo, Anne 2004. The Icebreakers. Somali –Speaking Youth in
Metropolitan Helsinki with a Focus on the Context of Formal Education,. Helsin-
ki: Väestöliitto.

Berry, John W. 1997. Immigration, acculturation and adaptation. Applied psy-
chology; An international review.

Geertz, Clifford 1973. The Interpretation of Cultures: Selected Essays. New York:
Basic Books.

Enah, Oge, ESTVA- koulutus Vantaalla 6.5.2006

Haarakangas, Tanja – Ollus, Natalia – Toikk, Sini 2000: Väkivaltaa kokeneet
maahanmuuttajanaiset – haaste turvapaikkakotikokeilulle Suomessa. Sosiaali-
ja terveysministeriö. Tasa-arvojulkaisuja 2000:3 Helsinki: Oy Edita Ab

Hakala, Juha 2010. tutkimusmenetelmän valinnasta. Teoksessa Aaltola, Juhani
– Valli, Raine (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineis-
ton keruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. 3. uudistettu ja täydennetty painos.
Jyväskylä: PS-kustannus. 12 - 25.

Hassinen, Minna 2012. Nuorena muuttaneet. Oppilashuolto nuoren kotoutumisen tukena. Opinnäytetyö (YAMK). Helsinki: Metropolia ammattikorkeakoulu.

Hietanen, Kaarina 2004. Tulkkausviestintä ammattina. Teoksessa Riitta Oittinen & Pirjo Mäkinen (toim.) Alussa oli käänös 4. Painos. Tampere: Yliopistopaino.

Hilasvuori, T 1994. Monikulttuurinen koulu ja opetus. Painatuskeskus.

Identities, intergroup relations and acculturation. The Cornerstones of intercultural Encounters. Helsinki: Gaudamus University Press.

Jasinskaja-Lahti, Inga – Liebkind, Karmela 2000. Venäjänkielisten maahanmuuttajanuorten perhearvot ja identiteetti. Teoksessa Karmela Liebkind (toim.) Monikulttuurinen Suomi. Etniset suhteet tutkimuksen valossa. Helsinki: Gaudamus.

Ikonen, Kristiina, 2005. Maahanmuuttajaoppilaiden opetus perusopetuksessa. Jaakkola, Magdaleena 2009. Maahanmuuttajat suomalaisten näkökulmasta. Asennemuutokset 1987 – 2007. Helsinki: Edita Prima Oy.

Kapanen, Katri, 2010. Puolukkatien lastenkodin asiakastyön hyvät käytännöt – käsikirja. Opinnäytetyö (YAMK): Turun ammattikorkeakoulu.

Kuokkanen, Ritva; Kiviranta, Mervi; Määttänen, Jukka & Ockenström, Leena 2005. Kohti tutkivaa ammattikäytäntöä. Opas Diakonia-ammattikorkeakoulun opinnäytetöitä varten.

Lehtinen, Sini – Tuulia 2008. Tarua ja totta tulkkauksesta. Teoksessa Irmeli Heilin & Hilka yli- Jokipii (toim.) Kohteena käänös- Uusia näkökulmia kääntämisen ja tulkkauksen tutkimiseen ja opiskelemiseen. Helsinki: yliopistopaino.

Liebkind, Karmela – Mannila, Simo - Jasinskaja-Lahti, Inga - Jaakkola, Magdaleena - Kyntäjä, Eve - Reuter, Anni 2004. Venäläinen, virolainen, suomalainen.

Kolmen maahanmuuttajaryhmän kotoutuminen Suomeen. Helsinki: Gaudeamus Kirja / Oy Yliopistokustannus University Press Finland

Leinonen, Satu 2004. Asioimistulkkaus—Paljon muutakin kuin asioimisen tulkkausta. Teoksessa Riitta Oittinen & Pirjo Mäkinen (toim.) Alussa oli käänös. 4 Painos. Tampere: Yliopistopaino.

Martikainen, Tuomas – Haikkola, Lotta (toim.) 2010. Maahanmuutto ja sukupolvet. Nuorisotutkimusverkoston julkaisuja 106. Helsinki: Hakapaino.

Perhoniemi, Riku – Jasinskaja – Lahti, Inga 2006. Maahanmuuttajien kotoutuminen pääkaupunkiseudulla. Seurantatutkimus vuosilta 1997 – 2004. Helsingin kaupungin tietokeskus.

Sisäministeriö 2015. Kotoutuminen. Internetsivu.

<https://www.intermin.fi/fi/maahanmuutto/kotoutuminen>.

Viitattu 21.4.2015

Sisäministeriö 2015. Maahanmuuttopolitiikka. Internetsivu.

<https://www.intermin.fi/fi/maahanmuutto/maahanmuuttopolitiikka>.

Viitattu 9.7.2015

SKTL 2014. Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto. Internetsivu.

<http://www.konftulk.utu.fi/erikoistumiskoulutus/index/Abc2008esite.pdf>.

Viitattu 25.4.2014.

Repo, Marja 2014. Vantaan aikuisopiston maaahanmuuttajakoulutuksen koulutuspäällikön henkilökohtainen tiedonanto 15.12.2014.

Salovaara, Ulla 2004. Kahden vaiheilla Kurdinuorten elämää diasporassa. Pro gradu – tutkelma. Jyväskylän yliopisto. Yhteiskuntapolitiikan ja filosofian laitos.

Toikko, T & Rantanen, T. 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Näkökulmia kehittämisprosessiin, osallistumiseen ja tiedonantoon. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy – Juvenes Print.

Tulkkaus turvapaikkamenettelyssä 2009. Opas tulkeille. Maahanmuuttovirasto. Helsinki: J-paino Hiirikoski Oy.

Vataja, K. 2009. Arvioiva työote – kehittämisen peruslähtökohta. Teoksessa Seppänen – järvelä, R & Vataja, K. Työyhteisö uusille urille. Kehittäminen osaksi arjen työtä. Jyväskylä: PS- kustannus, 51--61.

Wahlbeck, Östen 2003. Mångkulturalisim i Finland. En kritisk litteratuöversikt. Verkkodokumentti. <http://user.abo.fi/owahlbeck/mangkult.pdf>. Viitattu 9.7.2015

Vantaan aikuisopisto 2014: Vuosikertomus

Vilka, Hanna 2005. tutki ja kehitä. Helsinki: Tammi.

Väestöliitto 2015. Väestöntutkimuslaitos. Internetsivu. http://vaestoliitto.fi/tieto_ja_tutkimus/vaestontutkimuslaitos/tilastoja-ja-linkkeja/tilastotietoa/maahanmuuttajat. Viitattu 4.3.2015

LIITE1. VANTAAN AIKUISOPISTON MONIKULTTUURINEN PERUSOPETUS

Työhön opastus asioimistulkeille

VANTAAN AIKUISOPISTON MONIKULTTUURINEN PERUSOPETUS

Työhönopastus asioimistulkeille

VANTAAN AIKUISOPISTON MONIKULTTUURINEN PERUSOPETUS

Työhönopastus asioimistulkeille

MONIKULTTUURISEN PERUSOPETUKSEN OPISKELIJAT

- Monikulttuurinen perusopetus on tarkoitettu hiljattain maahan muuttaneille vantaalaisnuorille, joilla ei ole peruskoulutasoisia opintoja omasta kotimaastaan tai Suomesta.
 - Se sopii myös sellaisille, joilla on jonkin verran lukion tai ammattikoulun opintoja omasta kotimaastaan, mutta kielitaito ei riitä jatkamaan opintoja Suomessa.
1. Vantaan aikuisopistossa on kaksi erilaista opetusryhmää maahanmuuttajanuorille:
 1. valmistava opetus
 2. perusopetus tasot 1-3

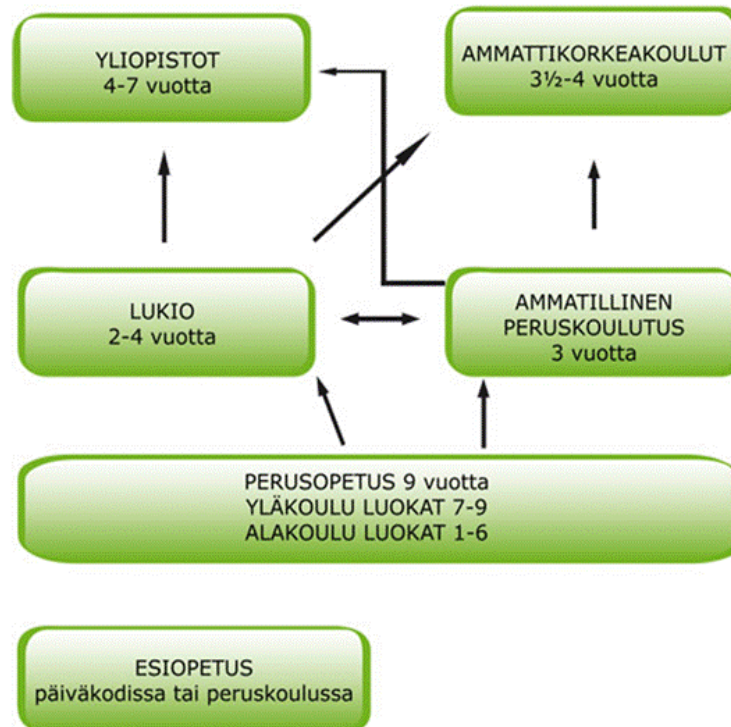
VALMISTAVA OPETUS

- Aikuisopiston valmistava opetus on tarkoitettu 17-19-vuotiaille nuorille.
- Valmistava opetus on tarkoitettu jatko-opintoihin valmentautuville opiskelijoille, joilta puuttuu tai on puutteellinen suomen kielen taito sekä muita puitteita perustiedoissaan ja taidoissaan. Tarkoitus on saavuttaa sellainen kieli
- Tarkoitus on saavuttaa sellainen kielitaito, että opiskelija voi siirtyä perusopetuksen ryhmään.
- Valmistavan opetuksen pääpaino on suomi toisena kielenä (S2) –opetuksessa.
- Valmistavaa opetusta annetaan opetusministeriön ja työministeriön mukaisesti 19 ikävuoteen asti. Näin pyritään turvaamaan nuorten maahanmuuttajien kotoutuminen ja perusopintojen jälkeiset jatko-opinnot.

PERUSOPETUS

- Opetus on tarkoitettu 17 –24 -vuotiaille nuorille, jotka tarvitsevat suomalaisen perusopetuksen päättötodistuksen suoritettuaan hyväksytysti opintonsa.
- Tavoitteena on, että opiskelija saa päättötodistuksen noin kolmen vuoden koulutuksessa.
- Koko koulun perusopetuksen oppimäärän suorittaminen kestää 1-3 vuotta riippuen opiskelijan lähtötasosta ja koulutaustasta.
- Perusopetus vastaa sisällöltään peruskoulunluokkia 7-9. Oppilaat opiskelevat joustavasti peruskoulun pakollisia aineita, sekä valinnaisia aineita, kuten kotitaloutta kuvaamataittoa, käsityötä ja musiikkia.

SUOMALAINEN KOULUJÄRJESTELMÄ

PERUSOPETUS

- Suomessa on yleinen oppivelvollisuus. Oppivelvollisuus tarkoittaa, että kaikkien lasten täytyy opiskella peruskoulun oppimäärä, eli yleensä 9 vuotta.
- Suoritettuaan hyväksytysti peruskoulun oppimäärän, nuori saa päättötodistuksen. Päättötodistuksella voi hakea toisen asteen koulutukseen.
- Vantaan aikuisopiston monikulttuurisessa perusopetuksessa maahanmuuttajanuori voi suorittaa suomalaisen peruskoulun päättötodistuksen.

TOISEN ASTEEN KOULUTUS

= lukio ja ammattikoulutus

- Lukio on yleissivistävä ja teoriapainoinen koulu, joka ei valmista ammattiin
- Lukiossa opiskellaan mm. matematiikkaa, historiaa, yhteiskuntaoppia, kemiaa, fysiikkaa, kieliä ...
- Lukiossa kirjoitetaan ja luetaan paljon ja tehdään useita kokeita.
- Lukion jälkeen haetaan yleensä opiskelemaan yliopistoon tai ammattikorkeakouluun.

AMMATTIKOULU

- Ammattikoulu on käytännönläheinen koulu, joka valmistaa ammattiin.
- Ammattikoulussa opiskellaan peruskoulun oppiaineita kuten, matematiikkaa, yhteiskuntaoppia, historiaa, kieliä, sekä ammattiin liittyviä aineita.
- Ammattiopintoihin kuuluu paljon työssä oppimista työpaikoilla.
- Ammattikoulun jälkeen voi mennä töihin tai jatkaa opintoja esim. ammattikorkeakoulussa.

Esimerkkejä ammattikoulun opetusaloista

- KULTTUURI: esim. parturi-kampaaja
- MATKAILU, RAVITSEMIS JA TALOUS: esim. kokki/tarjoilija
- SOSIAALI, TERVEYS JA LIIKUNTA: esim. lähihoitaja
- LUONTO JA YMPÄRISTÖ: esim. puutarhuri
- HUMANISTINEN JA KASVATUS: esim. nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja
- TEKNIikka JA LIIKENNE: esim. autonkorjaaja
- KAUPPA JA HALLINTO: esim. merkonomi

YHTEISHAKU= Haku ammattikouluun tai lukioon

- Toisen asteen koulutukseen voi hakea kaksi kertaa vuodessayhteishaussa. Päähaku on keväällä helmi – maaliskuussa.
- Yhteishaku aikuisopistossa tehdään päättöluokalla yhdessä opintoneuvojan kanssa.
- Lukioon tai ammattiin haetaan oman maan päättötodistuksella (jos on) tai suomalaisen peruskoulun päättötodistuksella.
- Opiskelupaikan voi saada toiselta asteeltavain jos opiskelijalla on peruskoulun päättötodistus ja se on tarpeeksi hyvä.
- Maahanmuuttajanuoren kielitaito on oltava tarpeeksi hyvä, jotta opinnoissa menestyy.

OPPILAANOHJAUS

- Oppilashuollon perustehtävä on edistää oppilaiden hyvinvointia koulussa sekä auttaa oppilaita, opettajia ja muuta kouluyhteisöä ongelmatilanteissa.
- Pyritään tunnistamaan, ehkäisemään ja lieventämään kasvun ja oppimisen esteitä mahdollisimman varhain.
- Opiskelijat saavat tukea ja neuvoa oman opettajan lisäksi opintoneuvojalta ja muulta henkilökunnalta.
- Oppilashuoltoryhmän muodostavat rehtori, opintoneuvoja, konsultoiva erityisopettaja, kouluterveydenhoitaja, maahanmuuttaja psykologi ja koulukuraattori.
- Ryhmä kokoontuu säännöllisesti ja käsittelee oppilasasioita.

ILMOITTAUTUMINEN VANTAAN AIKUISOPISTON PERUSOPETUKSEEN

- Nuorten maahanmuuttajien perusopetukseen ilmoittaudutaan henkilökohtaisesti ajanvarauksella opintoneuvojalle puhelimitse.
- Ilmoittautumiseen tulee ottaa mukaan kotoutumissuunnitelma, mikäli sellainen on tehty, Kela-kortti tai passi, alkuperäiset koulutodistukset ja käännökset niistä.
- Ilmoittautumisen yhteydessä tehdään kielitaidon tasotesti, johon kannattaa varata aikaa. Kannattaa ottaa mukaan kirjoitusvälineet!
- Kielitaidon tasotestin sekä aikaisempien opintojen perusteella päätetään, mihin luokalle opiskelija sijoitetaan.

OPPILAAKSIOTTOLOMAKE

Etunimet:	Sukunimi:	Lisätietoja opiskelua varten:
Henkilötunnus:	Ikä:	Oppimisen tuki/ erityisopetuspäätökset:
Kotikunta:	Puh:	Muuta:
Osoite:		TE-toimiston asiakkuus __kyllä __ei
Sähköpostiosoite:		Sosiaalitoimen asiakkuus: __kyllä __ei
Asumismuoto:		Sosiaalityöntekijän nimi ja puh:
Kansalaisuus:	Äidinkieli:	Huoltajan/ yhteyshenkilön nimi ja puh:
Suomeen muuttopäivä:		Oppilaaksiottopalaverissa mukana:
Oleskelulupa voimassa asti		Alustava arvio luokalle sijoittumisesta:
Aikaisemmat kotikunnat Suomessa:		
Aikaisempi koulutus muualla kuin Suomessa:		
Aikaisempi koulutus Suomessa:		

KIELITAIDON LÄHTÖTASOT

Päästäkseen opiskelemaan seuraaviin ryhmiin, on opiskelijalla oltava seuraavat taidot:

VALMISTAVA OPETUS

- suomen kielen taitotaso
- kirjoitustaito omalla äidinkielellä
- Länsimaiset numerot ja aakkoset

PERUSOPETUS

- Kielitaidon lähtötaso on vähintään A1.3

TYÖHARJOITTELU

- ▶ Nuoret tutustuvat työelämään osallistumalla työharjoitteluun
- ▶ Tavoitteena on, että nuori tutustuu suomalaiseen työelämään
- ▶ Kehittää työelämävalmiuksia ja työelämässä tarvittavia viestintätaitoja
- ▶ Lisätä nuoren valmiuksia oman koulutussuunnitelman laadintaan
- ▶ Työharjoittelun avulla nuori lisää työelämän tuntemusta ja saa kokemuksia erilaisista työtehtävistä

TERVEYSTARKASTUS

- Jokaiselle opiskelijalle tehdään terveystarkastus aloittaessaan aikuisopistolla
- Terveystarkastuksessa mitataan pituus ja paino ja selvitetään aikaisempi sairaushistoria ja tarvittaessa lähetetään jatkotoimenpiteisiin
- Mukaan on otettava esim. oman maan rokotuskortti ja aikaisemmat epikriisit
- Terveystarkastaja selvittää tarvitaanko opiskelijalle lisärokotuksia

KOULUPSYKOLOGI

- ▶ Koulupsykologi työskentelee koulunkäyntiin ja oppimiseen liittyvien asioiden parissa.
- ▶ Vastaanotto on koululla tai muussa sovitussa paikassa.
- ▶ Koulupsykologin keskeiset tehtävät ovat:
 - ▶ Oppimisvaikeuksien -vahvuuksien arviointi
 - ▶ Suositukset opetusmuodoista
 - ▶ Tunne-elämän arviointi ja jatkohoitosisuositusten tekeminen
 - ▶ Työskentely oppilashoitotiimeissä
 - ▶ Opettajien ja avustajien konsultointi
 - ▶ Koulun kriisityö

KOULUKURAATTORI

- ▶ Toimii nuoren apuna ja tukena koulunkäynnissä
- ▶ Tukee myös perheitä kasvatustyössään
- ▶ On kouluissa työskentelevä sosiaalialan asiantuntija
- ▶ Auttaa oppilaita, joilla on vaikeuksia koulunkäynnissä tai ihmissuhteissa, tai muissa kehitykseen ja kasvuun liittyvissä ongelmissa
- ▶ Tukee koko kouluyhteisön hyvinvointia ja toimintaa
- ▶ Tukee kotien ja koulun yhteistyötä

LIITE2. Suomi–arabia-sanasto

مصطلحات فنلندي — عربي

Seuraava sanasto on koottu moniammatillisen työryhmän asiantuntijoiden avulla. Asioimistulkin työhön kuuluu etsiä niille vastikkeet toiselle työkielelle. Tämä kuuluu osana toimeksiantoon valmistautumiseen. Tullessasi tulkiksi Vantaan aikuisopiston monikulttuuri-seen opetuksen tulet tarvitsemaan seuraavia termejä.

aikaisemmat opinnot

الدراسات السابقة

aikuinen

بالغ

ammattillinen ohjaus

التوجيه المهني

asuinkunta

بلدية السكن

avustaja

المساعد

edunvalvoja
الوصي

edustaja
الممثل

erityisopetus
التعليم الخاص

erityisruokavalio
نظام غذائي خاص

etninen tausta
العرقية

erotodistus
شهادة الانفصال

henkilökohtainen opetussuunnitelma HOPS - هوبس
خطة تدريس الشخصية

henkilötodistus
الهوية

huollettava
عالة

huoltaja
الولي

hygieniapassi
إجازة النظافة الشخصية

integroida
الاندماج

jatkosuunnitelmat
متابعة الخطة

jatkuva oleskelulupa A-lupa
إقامة مستمرة

Kansaneläkelaitos KELA - كيلا
مؤسسة التأمينات الاجتماعية

kansalaisuus
الجنسية

kansalaisuushakemus
طلب الجنسية

kielitaitotaso
مستوى المهارات اللغوية

lääkärinlausunto
بيان الطبيب

rokotusohjelma
برنامج التطعيم

rokotushistoria
تاريخ التطعيم

rokotustodistus
شهادة التطعيم

oppilashuolto
رعاية الطلاب

oppilastietolomake
إستمارة معلومات الطالب

oppimisvaikeus
صعوبات في التعلم

uskonnonvapaus
حرية الدين

koskemattomuus
حصانة

kotoutuminen
توطن

kotoutussuunnitelma
خطة التوطن

koulujärjestelmä
النظام المدرسي

koulun säännöt
قوانين المدرسة

koulusihtteri
سكرتير المدرسة

koulutuksen laajuus
طول التدريب

koulutuksen rakenne
هيكل التعليم

kunnan kirjoilla
مسجل في البلدية

kulttuuri
ثقافة

kulttuurishokki
الاندماج الثقافي

kulttuurintuntemus
المعرفة الثقافية

kuraattori
الأخصائي الاجتماعي في المدارس

luokkaretki
رحلة الصف

lähtötason arviointi
تقدير مستوى الانتاج

lääkärintarkastus
فحص طبي

maahanmuuttaja
المهاجر

maahanmuuttajien yhteispalvelutoimisto MAP
مكتب خدمات للمهاجرين

maahanmuuttovirasto
مكتب الهجرة

maistraatti
مكتب التسجيل

masennus
كآبة

masentunut
مكتئب

määräykset
الوائح

neuvonta
النصح

nuoriso-ohjaaja
زعيم الشباب

nuorisotalo
مركز الشباب

ohjeet
تعليمات

oleskelulupa
الإقامة

opiskelutodistus
شهادة الدراسة

oma äidinkieli
لغة الأم

opetussuunnitelma
المناهج الدراسية

opintopolku
مسارات الدراسة

oppilashuolto
رعاية الطلاب

oppimisympäristö
بيئة التعليم

pakolainen
لاجئ

pakolaisleiri
مخيم لاجئين

passi
جواز سفر

perheenyhdistäminen
لم شمل الأسرة

perhetausta
الخلفية العائلية

perusopetus
التعليم الأساسي

perustieto
معلومات عامة

poissaolo
غياب

poissaoloilmoitus
التبليغ عن الغياب

psykologi
طبيب نفسي

pysyvä oleskelulupa
الإقامة الدائمة

päättöluokka
السنة النهائية

päättötodistus
شهادة التخرج من المدرسة

ruokailu
تناول الطعام

ruokala
كانتين

sairaustodistus
شهادة المرض

salassapitovelvollisuus
واجب السرية

siirtolainen
المهاجر

siviilisääty
الحالة الاجتماعية

sormenjäljet
بصمات الأصابع

sosiaalitoimisto
مكتب الخدمات الاجتماعية

sosiaalityöntekijä
الأخصائي الاجتماعي

stipendi
منحة دراسية

suomi toisena kielenä
الفنلندية كلغة ثانية

tavoitteet
الأهداف

terveydenhoitaja
ممرضة الصحة العامة

terveystarkastus
فحص صحي

toisen asteen koulutus
التعليم الثانوي

todistuksen virallinen käännös
الترجمة الرسمية لشهادة

toimeentulotuki
دعم الدخل

traumatisoitunut
المصاب بصدمات نفسية

tukiopetus
دروس تقوية

tukiverkosto
شبكة الدعم

turvapaikanhakija
طالب لجوء

turvapaikkatutkinta
تحقيق اللجوء

turvatalo
منزل الآمن

tutustumiskäynti
زيارة دراسية

työelämätaidot
المهارات المهنية

työharjoittelu
التدريب المهني

työkokemus
الخبرة في العمل

työntekijän oleskelulupa
إقامة العامل

työtavat
عادات العمل

ulkomaalainen
أجنبي

ulkomaalaislaki
قانون الأجانب

vaitio-olovelvollisuus

واجب السرية

valinnaiset opinnot

الدراسات الاختيارية

valmistava opetus

التعليم التحضيري

vanhempainilta

مساء الوالدين

vantaalainen

شخص الذي يتم تسجيله في فانتا

vastaanottokeskus

مركز الإستقبال

viestintätaidot

مهارات الاتصال

viisumi

فيزة تأشيرة

väliaikainen oleskelulupa

إقامة مؤقتة

